

2020 | Årsmelding og regnskap

Hoveddokument

Innholdsfortegnelse

Del 1: Status og hovedoversikter

Kommunedirektørens oppsummering	3
Befolkningsendringer	7
Visjon, verdier, mål og krav til lederadferd	8
Økonomiske målsettinger og nøkkeltall	9

Del 2: Rapport fra hvert tjenesteområde

Fellesområder og statistikk for hele kommunen	13
Fellestjenester	18
Oppvekst	21
Helse og velferd	32
Kultur og samfunn	38

Del 3: Regnskap og obligatoriske oppstillinger

Regnskapsprinsipper	43
Driftsregnskapet 2020	45
Investeringsregnskapet 2020	47
Hovedoversikt balanse – eiendeler 2020	50
Obligatoriske noteoppstillinger	53
Finans- og gjeldsrapport pr 31.12.2020	64
Revisjonsberetning	66

Framsidedfoto: Gjesdal kirke, foto: Reidun S. Skjørestad

Kommunedirektørens oppsummering

Året 2020 vil bli husket som annerledesåret. Koronapandemien traff oss, og siden 12.mars 2020 måtte vi både nasjonalt og lokalt tilpasse oss en hverdag med strenge nasjonale retningslinjer og stadige endringer i disse.

Beredskapsarbeid og smittevern har hatt høyt fokus og blitt en nesten naturlig del av den daglige driften i kommunen. Selv om pandemien har satt et høyt press på våre ressurser, har ansatte i hele organisasjonen vist en imponerende evne og vilje til å tilpasse seg de utfordringer som har kommet, slik at vi har kunnet levere forsvarlige og gode tjenester til våre innbyggere gjennom dette krevende året. Vi har i løpet av 2020 opplevd smittetilfeller hos innbyggere, i skole, barnehage og ved Solås bo- og rehabiliteringssenter. Til tross for dette slapp Gjesdal i 2020 unna de store smitteutbruddene hvor det har vært behov for de mest inngripende tiltak. God håndtering av våre ansatte, kombinert med innbyggere, næringsliv, lag og foreninger som har fulgt myndighetenes regler og anbefalinger, har vært helt avgjørende for at smittetallene lokalt ikke har vært høyere.

Å unngå smitte hos eldre og andre sårbare grupper har hatt høy prioritet. Samtidig har vi vært bekymret for hvordan smitteverntiltakene rammer befolkningen, og da særlig utsatte barn og unge. Regjeringen har vært opptatt av å holde tiltaksbyrden så lav som mulig for barn og unge, og det er noe vi i Gjesdal kommune alltid har hatt med oss.

I en krevende tid er det godt å være en del av et fellesskap, og Gjesdal har gjennom 2020 samarbeidet godt med kommunene Klepp, Time og Hå så vel som hyppige møter med Statsforvalteren. Det blir også riktig å trekke frem kommunelege Torvik, som vi deler med Sandnes kommune. Torvik har vært ansvarlig for smittevernhåndteringen lokalt, han har også sørget for at Gjesdal har vært koblet på det som har skjedd på Nord-Jæren.

Gjennom vår Smart Gjesdal satsing var vi tidlig ute med å satse på digitale verktøy, dette høstet vi stor gevinst av i mars 2020 da mye av vår virksomhet måtte flyttes over på digitale plattformer. Pandemien har bidratt til å endre måten vi arbeider på og hevet vår digital kompetanse. En økt bruk av digitale møteformer og mindre reising, vil være en naturlig del av arbeidshverdagen også etter pandemien. Det gir både økonomiske og miljømessige gevinster.

Årsmeldingen for 2020 viser et godt økonomisk resultat for Gjesdal kommune. Gjennom året har vi vært bekymret for hvordan pandemien med tilhørende ekstrakostnader vil påvirke årsresultatet. Dyktige ledere, god budsjett disiplin og statlige ordninger som har kompensert for ekstrakostnader har ført til at vi nå gjør opp årsregnskapet med et positivt årsresultat på nesten 15 millioner kroner, noe som tilsvarer ca 1,5 % netto driftsresultat. For å ha en god kommunal økonomistyring anbefales et netto driftsresultat på over 1,8 %, og at vi nesten nådde dette målet i 2020 er vi fornøyde med. Til tross for stramme rammer, viser årsregnskapet tilnærmet balanse på så å si alle tjenesteområder.

Gjesdal kommune har følgende resultat (målsetting i parentes):

- Resultat (netto driftsresultat): 1,5 % (2,0 %)
- Fondsreserver (penger på bok): 9,9 % (10,0 %)
- Lånegjeld (netto lånegjeld): 87,8 % (80,0 %)

Forklaringen på det gode resultatet skyldes i stor grad statlige ekstrabevilgninger, redusert arbeidsgiveravgift, lavere lønns- og prisvekst enn tidligere anslått. Videre vil kommunedirektøren berømme avdelingsledere for svært god budsjett disiplin i en krevende driftssituasjon. Overføringer og ekstrabevilgninger har i hovedsak gått til helse og velferdssektoren, men har også blant annet bidratt til dekning av bortfall av foreldrebetaling i barnehager og SFO.

Tjenesteområde oppvekst

På området helsestasjon, familiesenter og barnevern er tilbudene endret mot mer gruppevirksomhet, og stort sett alle tjenester har vært tilgjengelige på tross av pandemien.

Barnehagene våre arbeider systematisk for å klassifiseres som høykvalitetsbarnehager, for oss handler dette om at vi alltid skal utvikle oss og bli bedre.

I Gjesdal er det mangel på barnehagelærere, i tillegg ønsker vi å sysselsette flere menn i denne sektoren. Det blir derfor viktig for oss alle å fremsnakke både yrket og barnehagene i kommunen vår. Kommunen skal være en attraktiv arbeidsgiver, og det er ekstra viktig at dette blir godt synlig på de områdene hvor vi i dag mangler kompetanse.

Etter mange år med vekst i den yngste delen av befolkningen, hvor vi måtte legge til rette for flere barnehageplasser, har situasjonen snudd, og Gjesdal står nå i en situasjon hvor vi har en overkapasitet sett opp mot behovet i årene som kommer. Et attraktivt Gjesdal som sørger for at småbarnsfamilier velger å flytte hit, kan være en måte å fylle de ledige plassene på.

I samarbeid med Ålgård svømmeklubb organiseres det svømmekurs for alle 5-åringer i kommunen, og utgiften til gjennomføringen dekkes av statsforvalteren. Vanntilvenning og svømmedyktige barn er god folkehelse, og en stor trygghet for alle som ferdes på og langs vann.

Skolene våre kan gjennom nasjonale kartlegginger og skolebidragsindikatorer igjen vise til sterke resultater.

En større endring er innføring av ny læreplan i 2020. Læreplanen lar elevene gå mer i dybden av lærestoffet, og fokuserer på folkehelse og livsmestring, demokrati og medborgerskap, og bærekraftig utvikling.

Erfaringer gjort i Gjesdalskolen i 2020 viser at flere elever trenger tettere oppfølging, og vi vet også at ulike støttejenester og hjelpeinstanser har hatt mindre direkte kontakt med den unge delen av befolkningen vår. Vi er urolig for ungdoms psykiske helse og hvilke senvirkninger vi vil se i etterkant av pandemien.

Vi ser at mobbetallene er for høye og at gjennomføringen for elever på videregående skoler er for lav. Om dette er enkeltstående resultater eller en trend er usikkert, men det er utfordringer som vi må følge opp. Alle våre elever skal ha et trygt og godt skolemiljø, gjennom dette motvirker vi utenforskap og de konsekvenser det skaper på både kort og lang sikt.

Tjenesteområdet helse og velferd

Som et resultat av pandemien har de fleste aktiviteter og gruppetilbud vært stengt i løpet av 2020. Vi har også måttet innføre besøksrestriksjoner for å styrke smittevernet, og har lansert digitale alternativer for å ivareta muligheten for å holde kontakten.

Ved Ålgård bo- og aktivitetssenter har det vært en gradvis økning i behovet for plasser. Dette knyttes i stor grad til personer med demens, og våre prognoser tilsier at dette behovet vil fortsette å vokse.

I Gjesdal er vi opptatt av tidlig innsats og forebygging, og vi kartlegger nå alle barn som vokser opp i familier som mottar sosialhjelp. Kommunen skal på denne måten sikre riktig hjelp til familier med behov, og vi tror denne måten å arbeide på vil forhindre og motvirke utenforskap.

Helse og velferd foretok i 2020 et løft innen digitalisering og velferdsteknologi. Vi vet at dette bare er starten på en helt nødvendig og annerledes måte å rigge tjenestene våre på for å kunne møte fremtidens behov med de ressurser vi har tilgjengelige.

Til tross for at NAV har rapportert om økt arbeidsledigheten i 2020 har ikke antallet sosialhjelpsmottakere økt, det er vi fornøyde med.

Tjenesteområde kultur og samfunn

Innen kultur og samfunn har det vært et begivenhetsrikt år. I august kunne de tre eldste klassetrinnene ved Solås skole flytte inn i nytt bygg, fotballhallen og Ålgårdhallen ble ferdigstilt, det ble gjort store fremskritt i Kodlidalen boligfelt, det internasjonale prosjektet FABULOS hvor en testet selvkjørende busser ble gjennomført og Gjesdal kirke og Oltedal skole ble rehabilitert. Men det som gjerne var selve høydepunktet var åpningen av Veveriet. Et bygg med en solid forankring i Gjesdal sin historie, vil nå bli et bygg som kommer til å glede Gjesdalbuer i mange år fremover.

Flere arrangementer måtte på grunn av pandemien settes eller avlyses. Men i enkelte tilfeller valgte en å tenke nytt, og gode eksempler på dette er 17. mai som i samarbeid med Gjesdalbuen ble digital eller langløpet til Blinkfestivalen som fikk nytt format og ble flyttet ut av Ålgård sentrum.

Behovet for kontinuerlig forbedring er viktig innenfor alle tjenestekområder. Og gjennom Smart Gjesdal satsingen har teknisk drift digitalisert sin flomovervåkning og innført automatiserte renovasjonsløsninger.

Fellestjenester

Fellestjenester har i 2020 økt fokuset på innføring av helhetlige digitale løsninger. Nye arbeidsplattformer er tatt i bruk, og dette har lagt et solid fundament for å utvikle og forbedre samhandling internt i organisasjonen og med innbyggerne i Gjesdal. Boligkontoret kom i full drift våren 2020, og på tross av krevende arbeidsforhold under pandemien har etableringen vært en suksess som har bidratt til at flere innbyggere i Gjesdal har kunnet skaffe seg egen bolig. Statistikk for andel medarbeidere i heltid og gjennomsnittlig stillingsstørrelse viser at vi i løpet av 2020 også har kommet lengre i arbeidet med heltidskultur.

Oppsummering

Årsmeldingen med regnskap for 2020 gir etter min vurdering, et tydelig uttrykk for at Gjesdal er en kommune med stor aktivitet som tilbyr innbyggerne sine gode tjenester. Samtidig står vi ovenfor store utfordringer i årene som kommer. En stram kommuneøkonomi, lav befolkningsvekst, økende sykefravær og psykisk helse hos barn og unge er noen forhold som blir viktig i vårt arbeid.

Avslutningsvis vil jeg si at jeg er stolt over alle våre ansatte og hvordan de sammen har bidratt til å løse annerledesåret 2020. Oppvekst har på en forbilledlig måte tatt ansvar for barn og unge som skulle bevare sin hverdag mest mulig inntak. Helse og velferd skjermet våre sårbare og ledet an i smittevernarbeidet. Kultur og samfunn var avgjørende i at viktige tjenester ble levert både til ansatte og innbyggere, og sørget for at viktige tilbud ble opprettholdt for barn og unge. Og fellestjenester som sørget for at støttefunksjonene fungerte i en digitalisert arbeidshverdag. Tusen takk til dere alle sammen!

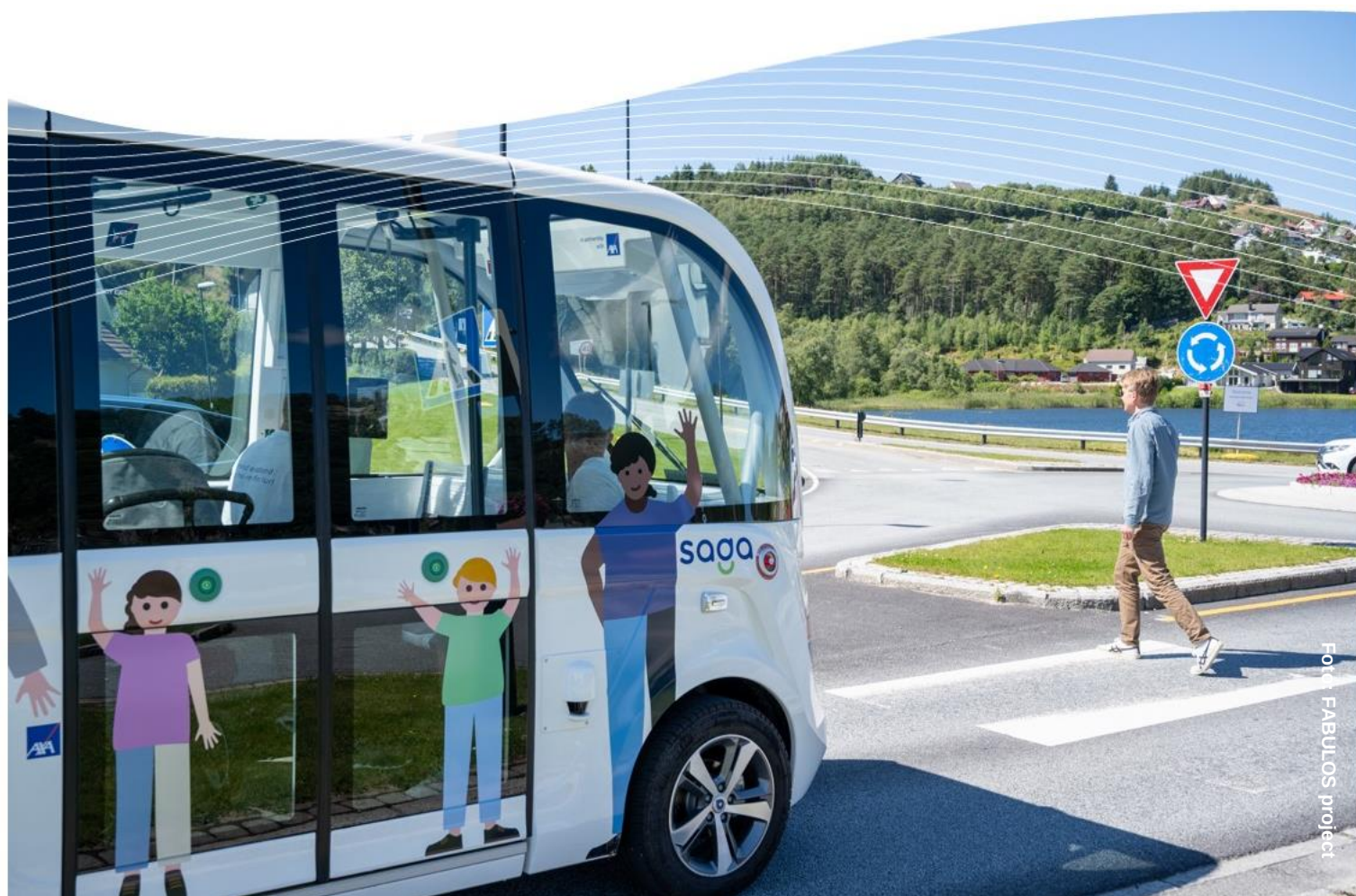

Foto: Geir Einarsen

Del 1 | Status og hovedoversikter

Befolkningsendringer

År	Folkemengde 1. januar	Fødte	Døde	Fødsels- oversk	Inn flytting	Ut flytting	Netto- flytting	Folke- tilvekst	Vekst i %
2001	8.995	143	51	92	441	429	12	109	1,20 %
2002	9.104	130	55	75	425	467	-42	33	0,40 %
2003	9.137	138	52	86	467	446	21	107	1,20 %
2004	9.248	107	46	61	405	447	-42	19	0,20 %
2005	9.273	131	54	77	467	392	75	153	1,60 %
2006	9.426	139	47	92	511	407	104	195	2,10 %
2007	9.621	124	60	64	510	464	46	108	1,12 %
2008	9.729	157	56	101	537	401	136	240	2,47 %
2009	9.969	162	60	102	565	430	135	239	2,40 %
2010	10.208	182	47	135	676	511	165	300	2,94 %
2011	10.508	175	48	127	754	603	151	270	2,57 %
2012	10.778	169	65	104	758	600	158	261	2,42 %
2013	11.039	184	60	124	706	553	153	278	2,52 %
2014	11.317	165	41	124	813	654	159	283	2,50 %
2015	11.600	214	55	159	755	661	94	253	2,18 %
2016	11.853	169	50	119	613	683	-70	49	0,41 %
2017	11.902	178	56	122	567	725	-158	-36	-0,30 %
2018	11.866	144	62	82	601	651	-50	33	-0,30 %
2019	11.899	160	60	100	606	603	3	103	0,87 %
2020	12.002	154	65	89	470	497	-27	62	0,52 %
2021	12.064								
Endring hele perioden		156	55	102	582	531	51	153	1,57 %
Endring siste 10 år		171	56	115	653	616	41	156	1,40 %
Endring siste 5 år		161	59	102	571	632	-60	42	0,36 %

Kilde: SSB februar 2021

Folketallet i Gjesdal økte med 62 i løpet av 2020. Antall fødte sank med 6 i forhold til året før, og er det nest laveste i siste tiårsperiode. Det samme gjelder fødselsoverskuddet. Antallet barn i gruppen 0-5 år er redusert med 181 fra 2016 til 2021, mens gruppen 6-15 år har økt med 197 i samme periode. Gruppen 16-66 er fortsatt lavere enn i 2016. Unge pensjonister, 67-79 år, økte med 56 i fjor, den nest høyeste økning de siste 20 årene. Antall over 80-89 år økte også betydelig i løpet av 2020, mens gruppen 90+ ligger relativt stabilt i overkant av 40.

Folkemengde etter alder pr 1.januar:	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Endring 2016-2021	Endring %
år 0-5	1 210	1 164	1 131	1 082	1 051	1 029	-181	-14,96 %
år 6-15	1 678	1 722	1 736	1 753	1 823	1 875	197	11,74 %
år 16-66	7 976	7 975	7 913	7 922	7 942	7 910	-66	-0,83 %
år 67-79	746	793	816	884	907	963	217	29,09 %
år 80-89	192	199	224	217	235	244	52	27,08 %
år 90 +	51	49	46	41	44	43	-8	-15,69 %
Totalt	11 853	11 902	11 866	11 899	12 002	12 064	211	1,78 %

Visjon, verdier, mål og krav til lederadferd

Visjon

- Gjesdal – vi strekker oss lenger

Verdier

- Gjesdal skal være en ansvarlig, modig og endringsvillig kommune
- Vi skal gi våre brukere rett tjeneste utført til rett tid og med rett kvalitet

Mål

- Fornøye brukere
- Ansvarsbevisste og stolte medarbeidere
- Framtidsrettede og funksjonelle løsninger
- Økonomi som gir handlingsrom

Krav til lederatferd

- Ledere skaper tillit gjennom at de utfordrer og delegerer
- Har fokus på helhet og strategi
- Kommuniserer åpent og ærlig
- Motiverer og skaper trivsel
- Er resultatorientert og tar ansvar
- Skaper positivt omdømme
- Opptreer lojalt overfor verdier og beslutninger

Økonomiske målsettinger og nøkkeltall

Økonomiske målsettinger for en langsiktig sunn kommuneøkonomi

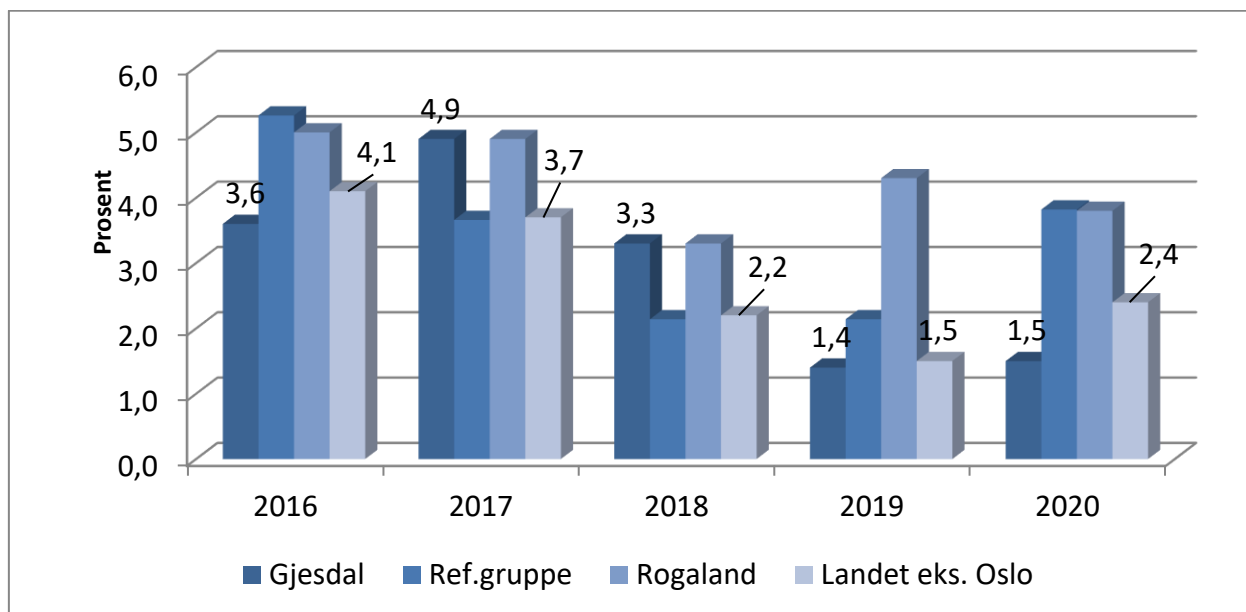
En av de overordnede målsettingene for Gjesdal kommune har i lang tid vært å jobbe for en samlet bærekraftig økonomisk situasjon som gir handlingsrom for fremtiden. Etter mange år med svært høy vekst i folketall med tilhørende behov for utbygging av blant annet tilstrekkelig barnehagekapasitet, har de siste 5 årene vært preget av en oppbremsing i aktiviteten i regionen. Dette var knyttet til oljekrisen i 2015-2016, og i 2020 fikk vi koronakrisen på toppen. I tillegg til bygging av nye barnehager har det vært investert betydelig i utvikling av næringsparken på Skurve, sentrum i Ålgård og Gjesdal idrettspark.

Ved inngangen av dette tiåret er det laget mulighetsstudier for utvikling av boliger og institusjonsplasser tilpasset innbyggere med nedsatt funksjonsevne, både yngre og eldre. Den store utfordringen frem mot 2030 er å bygge riktig og tilstrekkelig kapasitet for denne gruppen innbyggere, og samtidig holde driftsutgiftene på et bærekraftig nivå.

Alderssammensetningen i Gjesdal kommune er spesiell sammenlignet med de fleste andre kommuner i landet. Vi har en svært ung befolkning, og en relativt lav andel eldre. Dette henger sammen med at kommunen har vokst i folketall over svært lang tid. Slik hovedscenariet ser ut for de neste 10-20 årene, vil Gjesdal gradvis få en mer lik alderssammensetning som landet ellers. Det betyr at vi må bygge ut tjenestekapasitet betydelig for den eldste delen av befolkningen. Området rundt dagens ÅBOAS (Ålgård bo- og aktivitetssenter) er i den langsiktige planen pekt ut som hovedområdet for fremtidig utbygging av kapasitet for tjenester knyttet til helse og velferd.

Netto driftsresultat

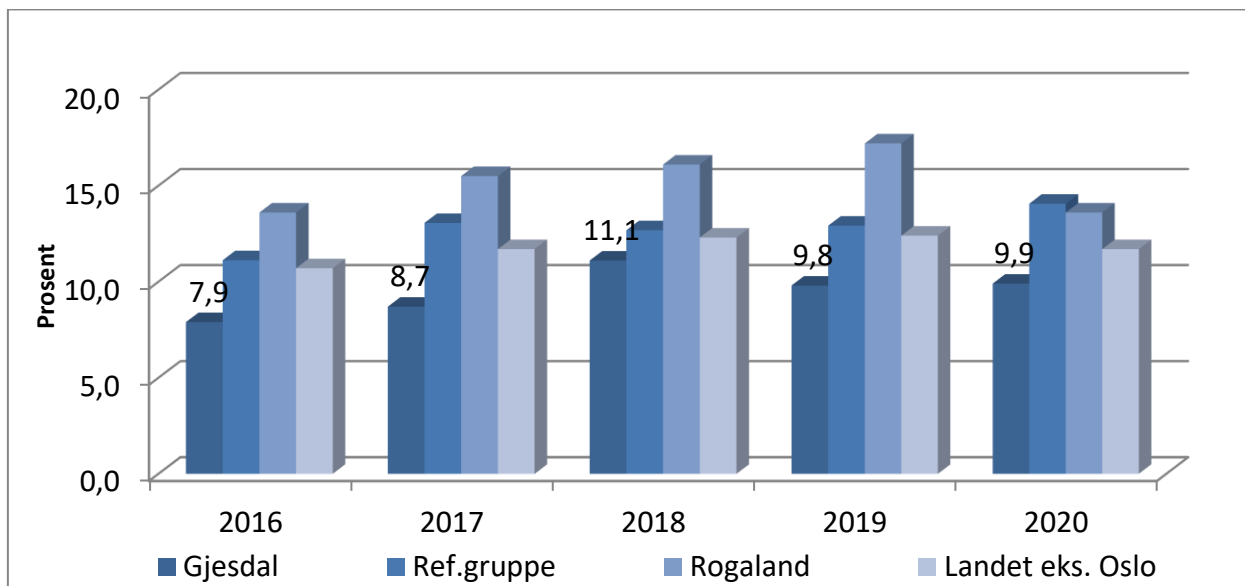
Netto driftsresultat i % av driftsinntektene 2016-2020

Det var opprinnelig budsjettert med et netto driftsresultat på 0,5% (5,2 mill). Regnskapet endte til slutt med et resultat på 1,5 % (15,1 mill). Driftsresultatet har svekket seg betydelig de siste 3 årene. Gjennomsnittet for alle kommuner i landet utenom Oslo endte også på 2,4 %. Uten betydelige merinntekter i form av økte rammeoverføringer knyttet til covid-19, hadde resultatet for kommune-Norge blitt vesentlig dårligere. Dette hadde også gitt Gjesdal et betydelig svakere resultat. Videre bidrog også svært lav lønnsvekst og lave pensjonskostnader til et positivt resultat også for 2020. Finansforvaltningen bidrog også i 2020 positivt til resultatet, men en del enkeltpapirer drog den bokførte avkastningen ned, da kursene falt som følge av covid-19 utbruddet. Isolert sett er 1,5 % driftsresultat relativt nær målsettingen som er 2 %, men det er likevel grunn til å understreke at det siste året er preget av covid-19 effekter, og at den underliggende kostnads- og inntektsveksten viser en svært krevende økonomisk situasjon for Gjesdal de neste årene. Dette understrekes også når vi sammenligner oss med våre nabokommuner, Rogalandskommunene samlet og landet for øvrig. Vi har et driftsresultat som ligger ca 1 % under landsgjennomsnittet, noe som tilsvarer ca 10 mill i lavere driftsresultat enn kommune-Norge generelt.

Egenkapital og inntekter

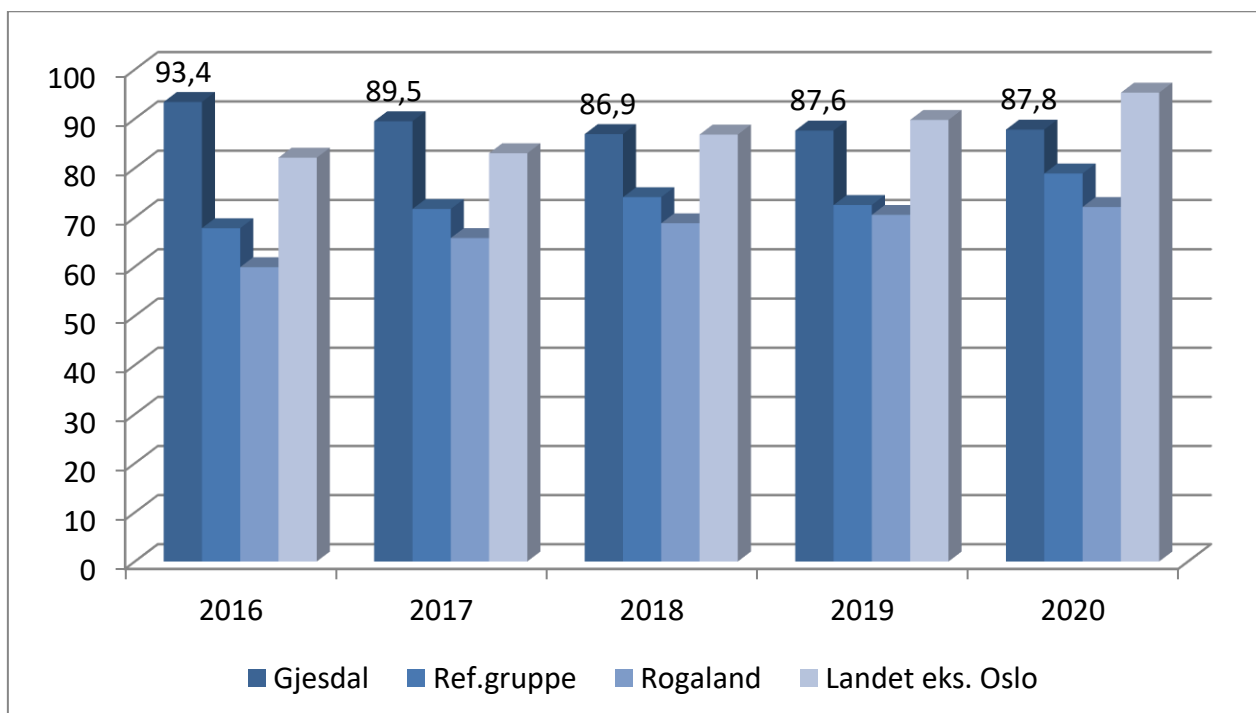
Fri egenkapital i prosent av inntekter 2016-2020

Andelen fri egenkapital målt mot samlede driftsinntekter viser hvor stor evne en kommune har til å møte uforutsette midlertidige kostnader. Gjesdal har økt denne bufferkapitalen fra 7,9 % i 2016 til 9,9 % i 2020. Målt mot ref.kommuner, Rogaland og landet eks. Oslo har Gjesdal i 2020 noe lavere andel reserver. Målsettingen er å ha minimum 10 % egenkapital målt mot samlede årlige driftsinntekter.

Lånegjelden i % av driftsinntektene er på tilnærmet samme nivå ved utgangen av 2020 som i 2019. Investeringene var i 2020 noe lavere enn de foregående årene, men likevel så høy at nye låneopptak økte mer enn driftsinntektene. Uten betydelig salg av tomter vil det være svært krevende på kort og mellomlang sikt å nå målsettingen om en lånegjeld på 80 % av driftsinntektene.

Netto lånegjeld i % av driftsinntektene 2016 - 2020

Fondsreserver pr. 31.12.2020

Disposisjonsfond	2016	2017	2018	2019	2020
Reservefond	15 325 558	8 602 807	19 098 338	19 335 621	33 112 344
Premieavviksfond	0	0	7 878 479	15 313 695	8 996 281
Næringsfond	0	0	0	0	1 701 613
Flyktningefond	4 672 801	13 997 401	24 202 229	13 787 918	10 865 918
Voksenopplæring			7 248 384	7 248 384	5 748 384
Fond tjenestoområdene					
Gjesdal Næringspark	5 000 000	5 000 000	5 000 000	5 000 000	5 000 000
Utbygginger idrettsformål	3 729 222	3 729 222	3 729 222	2 979 222	2 979 222
Rentefond		10 000 000	10 000 000	10 000 000	10 000 000
Diverse mindre fond	103 503	104 838	109 000	111 159	127 591
Fellestjenester	1 073 141	1 124 217	1 201 857	888 298	729 615
Opplæring	8 783 483	10 543 198	6 336 742	4 141 168	4 823 558
Kultur	687 087	296 677	222 077	222 077	168 077
Kultur og samfunn	6 316 387	5 717 110	5 262 031	2 228 740	2 417 158
Helse og velferd	1 966 792	2 894 471	2 924 471	6 837 145	5 233 043
Barnehage	3 193 793	3 096 550	4 598 904	2 748 219	3 980 597
Sum disposisjonsfond	50 851 767	65 106 491	97 811 734	90 841 646	95 883 401

Tabellen over viser samlede fondsreserver (disposisjonsfond) pr 31.12 de siste 5 årene. Samlet sett økte fondsreservene med 5 mill fra 2019 til 2020. Flyktningefondet og restmidler knyttet til voksenopplæringen ble redusert med til sammen ca 4,5 mill på grunn av betydelig reduksjon i inntekter/statlige overføringer til disse tjenestene. Tjenestoområdene sine overskuddsfond er på tilnærmet samme nivå som ved inngangen av året, totalt 17,5 mill.

Reservefondet er økt med tilsammen 13,8 mill. Dette er i hovedsak merinntekter knyttet til høyere rammetilskudd enn forventet, en del av dette skal dekke kostnader som kommer i 2021.

Med ca. 96 mill. i reserver på disposisjonsfond har Gjesdal kommune 9,9 % av et årsbudsjett i reserver. Dette er betydelig økt siden 2016, og gjør kommunen rustet til å møte mer krevende økonomiske tider fremover. Fra og med 2016 er befolkningsveksten betydelig redusert, det samme er inntekstveksten. Gjesdal har redusert sin andel av befolkningen som bidrar til inntekter i kommuneregnskapet. Driftsresultatet er på tilnærmet samme nivå i 2020 som i 2019, og selv med kortsiktige tiltak som ansettelses- og innkjøpskontroll ligger Gjesdal kommune sitt driftsresultat en del lavere enn landsgjennomsnittet for alle kommuner. Selv om driftsmarginen ble relativt god også i 2020, må vi forberede oss på mye mer krevende tider for kommuneøkonomien.

Betraktninger etter at årsregnskapet er avsluttet

I skrivende stund herjer fortsatt korona-viruset i Norge og i verden ellers, og det er større usikkerhet enn tidligere også i forhold til hvordan kommuneøkonomien vil utvikle seg i 2021 og videre fremover. Gjesdal kommune har fondsreserver som er noe lavere enn landsgjennomsnittet. Vi kom gjennom 2020 uten å bruke av tidligere års oppsparte reserver, mest på grunn av betydelige statlige ekstra tilskudd og reduserte lønns- og pensjonskostnader. Handlings- og økonomiplan for 2021-2024 legger opp til et relativt lavt driftsresultat, og med en økende eldrebølge vil andelen skatteyttere i alderen 20-66 år reduseres frem mot 2030.

Del 2 | Rapport fra hvert tjenesteområde

Fellesområder og statistikk for hele kommunen

Samletabell hele kommunen – nøkkeltall

	2017	2018	2019	2020
Økonomi				
Driftsutgifter administrasjon i % av ref.gr.	95 %	93 %	95 %	94 %
Driftsutgifter til politikk og revisjon i % av ref.gr.	98 %	105 %	99 %	99 %
Driftsutgifter adm.bygg i % av ref.gr.	72 %	77 %	99 %	99 %
Medarbeidere				
Årsverk	745*	755*	800**	811**
Heltidsandel	57 %**	58 %**	58 %**	61 %
Sykefravær	6,6 %	6,7 %	6,1%	7,7 %
Lærlinger	26	25	22	22
AFP-uttak i % (av ansatte over 62 år)	43,4 %	46,3 %	41,7 %	44,6 %
Gjennomsnittlig stillingsstørrelse	83,4 %	84 %	84,4%	85,6 %

Ref.gr. er Hå, Time, Klepp, Strand og Eigersund.

*Avvik ift PAI register på grunn av vikarer og midlertidig ansatte.

** Avvik ift PAI register, intern beregning

Driftsutgifter til både administrasjon, politikk og revisjon lå i 2020 lavere enn referansekommunene. Antall årsverk økte med 11 fra 2019 til 2020. Veksttakten i årsverk i 2020 var betydelig lavere enn foregående år. Antall lærlinger er fortsatt høyt, samlet sykefravær har økt, i hovedsak grunnet covid-19 utbruddet. Uttak av AFP økte noe igjen i 2020. Gjennomsnittlig stillingsstørrelse og andelen ansatte i heltid er stigende og er i tråd med satsingene på heltidskultur.

Etiske retningslinjer

Etiske retningslinjer ble revidert i 2017, og er tema både i lederopplæringen og ved introduksjon av nytilsatte.

Nærvær i Gjesdal kommune

Gjesdal kommune har over tid hatt gode nærværstall (stabilt lavt sykefravær). Vi jobber fortsatt systematisk med dette sammen med ledere, tillitsvalgte og verneombud samt NAV lokalt, Arbeidslivssenteret og bedriftshelsetjenesten. I 2020 har vi fortsatt hatt fokus på lederansvar i forhold til god oppfølging og dialog, oppfølging av hyppig korttidsfravær, taus/skjult tilrettelegging og konkret bistand i nærværsarbeid. Arbeidslivssenteret har jobbet med tiltak i enkeltavdelinger med høyt fravær. Sykemeldte er innkalt til informasjonsmøter. Fra og med mars 2020 har vi sett en betydelig økning i sykefravær, noe som i hovedsak knyttes til covid-19 utbruddet.

Beredskap og internkontroll

Beredskapsarbeidet i 2020 startet med hjelp under husbrann og videre oppfølging for de husløse brannofrene. Også i slutten av 2020 måtte vi innkalle beredskapsledelsen pga en husbrann med tragisk utgang.

Disse to hendelsene viser at kommunen får mange oppgaver i forbindelse med hendelser. Vi har et godt samarbeid på tvers av sektorene som gjør at vi finner gode løsninger.

Arbeidet med beredskap fikk en brå vending i mars 2020 da Norge ble stengt ned på grunn av pandemien. Vi har derfor lagt bak oss et år hvor vi har vært i beredskap 24/7, og beredskapsledelsen har hatt møter ofte. Det har vært god informasjon og kommunikasjon med fylkesmannen (nå statsforvalteren) og andre kommuner, med blant annet ukentlige møter og rapportering. Samarbeidet med Jærkommunene, Hå, Time og Klepp, har vært ekstra godt å ha under hele pandemien. Her har vi kunnet dra nytte av erfaringsoverføring og gode diskusjoner. Vi har måttet oppdatere planer underveis, etter smittesituasjonen og når nasjonale forskrifter og anbefalinger har blitt endret. Det har vært et krevende år for alle, hvor vi har lært mye om organisering, kommunikasjon og samarbeid. Det har også vist at beredskapsarbeid er viktig og må prioriteres.

Arbeidet med kommunens internkontroll håndteres i hovedsak gjennom Compilo, som siden 2013 har vært etablert for systematisk oppfølging av avvik ut fra etablerte lover, retningslinjer og prosedyrer. Innen økonomi-forvaltningen er vesentlige deler av internkontrollen håndtert gjennom veletablerte rutiner for anskaffelser, fakturahåndtering og avstemminger av bankkonti og kontoer i balansen. Vi har fortsatt hatt fokus på å jobbe for å begrense antall bestillere/innkjøpere gjennom å øke kompetansen blant disse. Dette for å effektivisere anskaffelsesprosessen og sikre at mest mulig av kommunens anskaffelser foretas gjennom etablerte innkjøpsavtaler. Det er etablert forbedringsrutiner knyttet til kontroll av momskompensasjonskravet, for å sikre at riktig beløp blir refundert.

10 – faktor, ny medarbeiderkartlegging

Tallene er fra 2019. Medarbeiderkartleggingen skal gjentas i 2021.

Faktor	Navn	Gjesdal	Landssnitt
Faktor 1	Oppgavemotivasjon	4,4	4,3
Faktor 2	Mestringstro	4,3	4,3
Faktor 3	Selvstendighet	4,2	4,2
Faktor 4	Bruk av kompetanse	4,3	4,3
Faktor 5	Mestringsorientert ledelse	4,1	4
Faktor 6	Rolleklarhet	4,3	4,3
Faktor 7	Relevant kompetanseutvikling	3,7	3,7
Faktor 8	Fleksibilitetsvilje	4,5	4,5
Faktor 9	Mestringsklima	4,3	4,1
Faktor 10	Nytteorientert motivasjon	4,7	4,7

Personal og likestilling

Rekruttering

Oversikt kvinner og menn i de ulike sektorene fra PAI (kommunal statistikk).

Antall årsverk og antall ansatte kan avvike fra det som blir oppgitt fra hvert tjenesteområde da PAI også omfatter timelønnte stillinger.

Sektor	Antall		Andel (i prosent)	
	Kvinner	Menn	Kvinner	Menn
I ALT	811	156	84	16
Sentraladministrasjonen	23	10	70	30
Oppvekst	412	63	87	13
Skoleadministrasjon	3	1	75	25
PP-tjeneste	5	0	100	0
Grunnskole	215	45	83	17
Barnehager	177	10	95	5
Fritidshj/skolefritidsordn	2	0	100	0
Øvrig oppvekst	10	7	59	41
Helse/sosial	318	38	89	11
Administrasjon	14	2	88	13
Alm helsevern	41	8	84	16
Somatiske sykehjem	1	0	100	0
Alders- og sykehjem	100	6	94	6
Psykiatriske sykehjem	1	1	50	50
PU	64	16	80	20
Hjemmehjelp/-sykepleie	80	3	96	4
Sosialhjelp	17	2	89	11
Kultur	28	8	78	22
Teknisk sektor	30	37	45	55

Lønns- og arbeidsvilkår

Ansatte etter årsverk, gjennomsnittlig månedsfortjeneste, fordelt på kvinner og menn.

Arbeidstakergruppe	Antall årsverk	Månedsfortjeneste menn og kvinner	Månedsfortjeneste kvinner	Månedsfortjeneste menn
Ledere kap. 3.4.1	6	82 222	80 833	82 916
Ledere kap. 3.4.2	42	58 202	57 333	62 500
Ledere kap. 3.4.3	16	52 261	52 432	51 883

Kap. 3.4.1 er rådmannen og hans ledergruppe. Kap. 3.4.2 er alle avdelings-/virksomhetsledere. Kap 3.4.3 er ledere på nivå under avdelings-/virksomhetsledere.

Lønnsutvikling for fast og timelønnte hoved- og bistillinger.

Tall pr 1.12.19 og 1.12.20. Alle ansatte.

Kjønn	Månedsfortjeneste 2020	Grunnlønn 2020	Endring i månedsfortjeneste 2019-2020	Endring i grunnlønn 2019-2020	Ansatte 2020	Årsverk 2020	Endring i årsverk 2019-2020
Kvinner og menn	44.240	42.195	0,1%	0,1%	987	838	3,5%
Kvinner	43.602	41.556	0,2%	0,2%	825	696	2,9%
Menn	47.388	45.345	-0,7%	-0,6%	162	141	7,0%

Ansatte fordelt på stillingsstørrelse pr. ansatt og kjønn i Gjesdal kommune.

Tall pr 1.12. det enkelte år

Stillingsstørrelse per ansatt	Kjønn	Årstall 2018		2019		2020	
		Antall ansatte	Prosent	Antall ansatte	Prosent	Antall ansatte	Prosent
0 - 24,9%	Kvinner og menn	56	5,8	58	6,0	49	5,0
	Kvinner	43	5,4	42	5,1	37	4,5
	Menn	13	8,3	16	10,1	12	7,4
25 - 49,9%	Kvinner og menn	64	6,7	54	5,5	50	5,1
	Kvinner	52	6,5	43	5,3	40	4,8
	Menn	12	7,6	11	7,0	10	6,2
50 - 74,9%	Kvinner og menn	157	16,4	139	14,3	127	12,9
	Kvinner	143	17,9	131	16,1	119	14,4
	Menn	14	8,9	8	5,1	8	4,9
75 - 99,9%	Kvinner og menn	159	16,6	167	17,1	165	16,7
	Kvinner	154	19,2	159	19,5	158	19,2
	Menn	5	3,2	8	5,1	7	4,3
100%	Kvinner og menn	522	54,5	556	57,1	596	60,4
	Kvinner	409	51,1	441	54,0	471	57,1
	Menn	113	72,0	115	72,8	125	77,2

*Tabellen handler om stillingsstørrelse pr. ansatt. Derfor vil f.eks. en person med to stillinger på hhv. 20 og 50% bli tilordnet gruppe 50-74,9 %. Stillinger i andre kommuner er ikke tatt med i vurdering av en ansatts stillingsstørrelse.

Sykefravær

	1.10.14 – 30.9.15	1.10.15 – 30.9.16	1.10.16-30.9.17	1.10.17- 30.9.18	1.10.18-30.9.19	1.10.19-30.9.20
Følelsetjenester	3,9	6,4	3,9	5,3	3,7	2,6
Oppfølging/Oppvekst fra 3.kvartal 18	6	5,2	4,3	4,7	5,5	6,7
Kultur og samfunn	8,5	6,2	8,5	6,8	5,9	9,5
Helse og velferd	7,1	7,4	7,5	8,8	7,5	9,5
Barnhage	9,5	7	8,5	7		
Hele kommunen	7,3	6,4	6,6	6,7	6,1	7,7

For øvrig er sykefraværet for kvinner på 8,3% og for menn 5,0%.

Utviklingsmuligheter

Det er ulike utviklingstiltak i de forskjellige tjenesteområdene, disse gjelder uavhengig av kjønn. Dette gjelder både på fag og ledelse, og ikke minst at ansatte uten fagutdanning gis mulighet for å ta fagbrev.

Beskyttelse mot trakassering og diskriminering

Vi vedtok handlingsplan for mangfold i 2010 og har nå tatt inn en mangfoldserklæring i alle våre stillingsannonser. I tillegg skal søkere med nedsatt funksjonsevne eller med annen etnisk bakgrunn innkalles til intervju når de er kvalifisert for stillingen.

Vi er dessuten aktive i å tilby språkpraksis-plasser og andre typer praksisplasser i ulike avdelinger i samarbeid med NAV.

Tverrfaglig utviklingsarbeid

Kontinuerlig utviklingsarbeid bidrar til å sette Gjesdal kommune bedre i stand til å møte fremtidens krevende utfordringer. Her vises et avgrenset utvalg av gjennomførte tiltak. I tillegg viser tjenesteområdene flere tiltak i områdets kapittel.

Smart Gjesdal

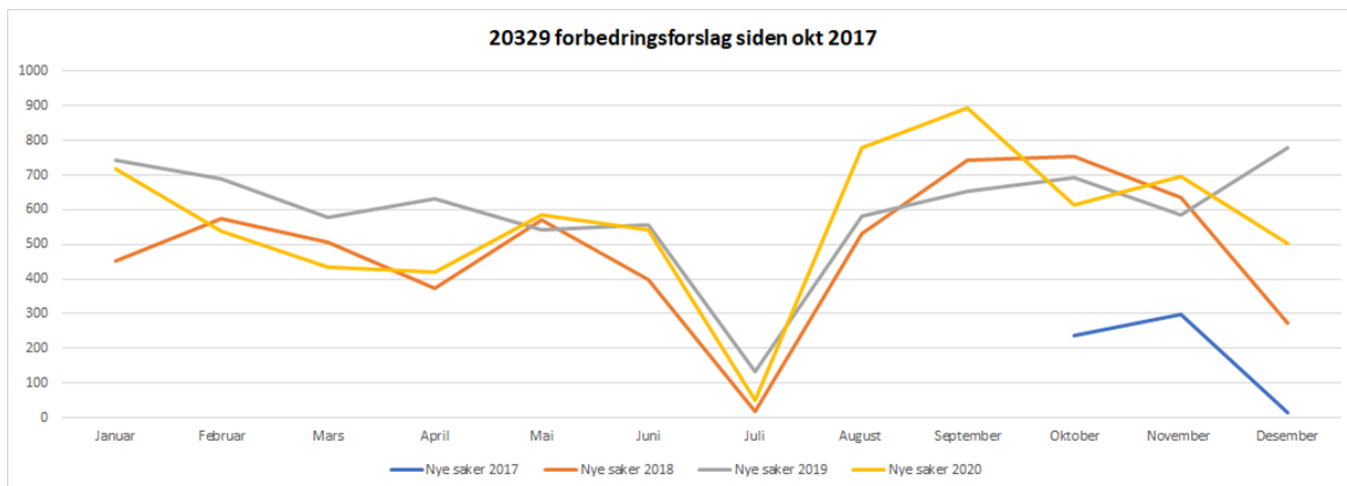
Smart Gjesdal er kommunens hovedstrategi for å skape attraktive og bærekraftige lokalsamfunn i Gjesdal kommune. Dette betyr å arbeide for et samfunn som skaper miljømessig, økonomisk, sosial og demokratisk bærekraft og utvikle fremtidsrettede løsninger som bidrar til dette. Smart Gjesdal står helt sentralt plassert i kommuneplanen og skal fungere som veikartet for alle våre ansatte i hvordan utføre arbeidet sitt. Smart Gjesdal er mao allestedsnærværende – i alt vi gjør i kommunen, som tankesett og kultur. Det er likevel noen nøkkelaktiviteter som kan dras frem for å vise hva dette har betydd konkret i 2020.

- Veveriet videreutvikles fremdeles som et bygg for kultur og sosial møteplass for kommunens innbyggere
- Arbeides fremdeles for felles energiløsning i sentrum.
- FABOLUS-prosjektet med autonome busser og biler har blitt testet i fullskala i Ålgård
- Fortsatt videreutvikling for bedre og mer effektive digitale løsninger innenfor forvaltningen
- Det tilrettelegges løpende for økt el-bil bruk
- Gjesdal kommune har hatt digitalt rom/stand på Nordic Edge Expo
- Gjennomført og avsluttet FoU-prosjekt med Lyse AS om fuktmåling i kommunale bygg.
- Samarbeid med Smart Plant/Clevair rundt energieffektivisering i kommunale bygg pågående
- Implementert og tatt i bruk sensorikk og automatiserte driftssystem i flere tjenesteområder og avdelinger.
- Bygget opp en egen infrastruktur og IoT-plattform for sensorer og driftssystem til bruk i kjernevirksomheten

Lean-arbeidet i Gjesdal

Lean i Gjesdal handler om å skape en forbedringskultur og om å bygge en lærende organisasjon. Alle de ca 1000 ansatte i Gjesdal kommune skal involveres, ansvarliggjøres og myndiggjøres. C-19 har på mange måter preget Lean-aktivitetene gjennom 2020, lagt mange begrensninger for hva som kan gjøres og ikke gjøres.

- I 2019 ble det satt i gang en egen Leanopplæring for en utvidet RLT-gruppe. Dette arbeidet fortsatte videre utover våren 2020.
 - Hovedfokuset for dette arbeidet handlet om å jobbe videre med Kommuneplanen gjennom Lean-metodikken, Hoshin Kanri.
 - Lean- og forbedringsarbeid har siden august 2020 vært fast tema på de ukentlige KLT-møtene
- Høsten 2020 er det gjennomført flere ledersamlinger knyttet til Lean. Hovedfokuset har også her vært videre jobbing med Masterplanen (mål og KPI'er).
- Kommunedirektørens halvtime er opprettet som et månedlig delings- og læringsforum.
- Det er gjennomført 1 stk nettverkssamling for Lean-avdelinger. Kenneth Gilje fra Gilje Tre deltok.
- Det er gjennomført kurs for alle nytilsatte samt egne A3-kurs for ansatte i Oppvekst.
- Ansatte og avdelinger fra Gjesdal kommune har holdt innlegg på ulike konferanser.
- 3 ansatte har deltatt på LOS-opplæringen (Tom K Gilje, Kari R Hadland og Jane Merete Jonassen)
- Utviklingsgruppa har hatt møter hver 14. dag. Hovedfokus på møtene har vært å følge opp innholdet i strategiplanen. Både mandat, sammensetning i gruppa og innhold i strategiplanen har vært oppe til revisjon.
- I tillegg til Telleapparatet har Forbedrings-speilet vært ett viktig verktøy for å følge opp og veilede avdelingene i arbeidet med å utvikle en forbedringskultur.
- Telleapparatet oppsummering 2020:
 - **6783** nye saker i 2020 (6552 i 2019)
 - **5638** løste saker i 2020 (4653 i 2019)
- Konklusjon:

- Det jobbes veldig godt med Lean- og forbedringsarbeid i de fleste avdelinger. Utfordringene videre vil handle om å håndtere de store forskjellene mellom tjenesteområdene og mellom avdelinger.

Fellestjenester

Hovedmål

- Service til innbyggerne gjennom å yte et bredt spekter av samordnede støttetjenester med god kvalitet.
- Service til tjenesteområdene gjennom å yte et bredt spekter av effektive og fremtidsrettede støttetjenester av god kvalitet.

Viktige vedtak/tiltak 2020

- Rutine for omstilling, omorganisering og nedbemanningsprosesser vedtatt.
- Brukerundersøkelse interne tjenester gjennomført med gode resultater.
- Rekruttering og ansettelse av ny kommunedirektør.
- Lokal lønnspolitikk revidert og vedtatt.
- Rekruttering og ansettelse av kommunalsjef helse og velferd.
- Korona-pandemien har ført til at ansatte i Fellestjenester for en stor del har hatt hjemmekontor og det er iverksatt tiltak for fysiske og psykososiale arbeidsforhold.
- Service til innbyggerne er ivarettatt både digitalt, telefonisk og ved oppmøte på Veveriet.
- I 2020 fikk Gjesdal ny intranettside basert på Sharepoint. Alle avdelinger har i tillegg fått egne avdelingssider der de kan dele relevante nyheter og ha egne snarveier og hurtigkoblinger. Avdelingssidene inneholder også dokumentbibliotek slik at alle dokumenter som ikke er arkivverdige eller sensitive ligger i skyen.
- Server- og lagringssystem er fornyet.
- Nytt sak- og arkivsystem (Public 360) ble innført og tatt i bruk i hele kommunen sommeren 2020.
- Pilotprosjekt gjennomført for å få visualisert styringsdata for ledere. Verktøyet Power BI ble testet med data fra økonomi- og personal.
- Boligkontor fullt bemannet fra og med april 2020.
- Styrket arbeid med kommunikasjon i forbindelse med covid-19 utbruddet.

Resultater 2020

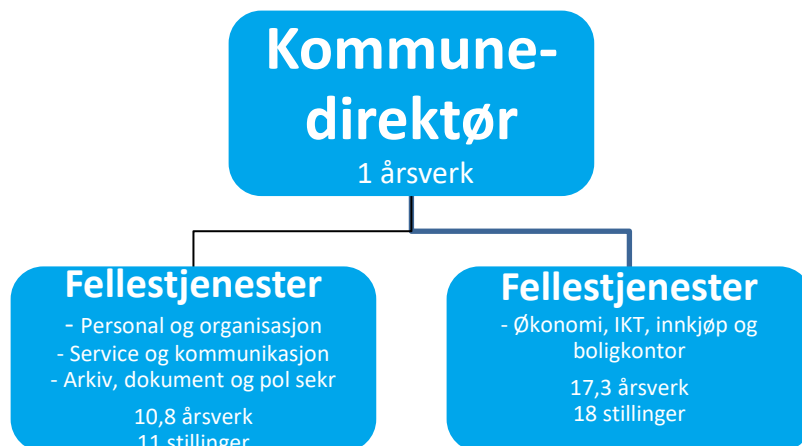
- Utvidede muligheter for samhandling internt gjennom nye digitale løsninger
- Et betydelig antall innbyggere har fått hjelp til å skaffe seg bolig, både gjennom startlånordningen til Husbanken og utleie av kommunale og private boliger.
- Mange framleieboliger er faset ut, leietakere har kommet over i det private leiemarkedet.
- Flere som har bodd i kommunal bolig har fått egen bolig via startlån.
- Betydelig økning i antall digitale fakturaer – særlig utgående fakturaer.
- Forbedret arbeid med kommunikasjon og informasjon, eksternt og internt

Noter til tabeller

1. Økningen i utlån av startlån økte ytterligere i 2020. Fra og med 2018 finansieres hele boligkjøpet gjennom Husbankens ordning for startlån. Målsetting på 20 ble ikke nådd.
2. Andel e-faktura/avtalegiro fortsetter å øke, med høyere fart enn tidligere år. Målsetting for 2020 ble nådd. Antall digitale brev som er utsendt har også økt betydelig fra 2019 til 2020.
3. Det er jobbet målrettet med å få flest mulig leverandører til å sende elektroniske fakturaer til kommune, og fra 2017 har andelen økt fra 69 % til 82 %. Antall leverandører har gått noe ned, og indikerer større lojalitet til inngåtte rammeavtaler.
4. Fellestjenester brukte 158 000 av overskuddsfond i 2020. Dette var ekstraordinære utgifter blant annet til anskaffelse av nye digitale løsninger. Netto utgifter som tilhører fellestjenester ble betydelig redusert fra 2019 til 2020, da husleieinntekter for alle kommunale boliger og omsorgsboliger ble overført fra kultur og samfunn.
5. Målsetting i forhold til administrativ ressursbruk ble nådd, men Gjesdal brukte 6 % mindre enn ref.gruppe til administrasjon.

6. Antall årsverk er over måltall, antall har økt etter etablering av boligkontor og nytt årsverk er kommet til under HR-avdeling.
7. Målsetting ble nådd, og sykefraværet var lavt i 2020.

Organisering

Nøkkeltall

Innbyggere og brukere	Note	2017	2018	2019	2020
Antall videreutlån fra Husbanken	1	127	121	134	123
Antall nye videreutlån	1	7	6	13	17
Utlånt pr. 31.12 (tall i hele tusen)	1	60.813	66.602	85.304	107.718
Antall brev sendt med SVAR UT	2	6.015	15.852	18.957	26.638
Antall utsendte fakturaer	2	25.946	26.332	25.318	25.699
Andel e-faktura/avtalegiro	2	55,15 %	57,93 %	62,51 %	76,60 %
<i>Leverandører/fakturaer</i>					
Antall fakturaer	3	15.879	16.262	17.505	16.455
Antall e-faktura inngående	3	10.965	11.742	13.684	13.432
Andel e-faktura inngående	3	69,0 %	73 %	78,2 %	82 %
Andel kjøp e-handel	3	11,0 %	11,2 %	11,5 %	12,1 %
Antall leverandører	3	1.600	1.599	1.634	1.455
Antall lev. med kjøp < 1000 kr	3	158	147	136	117

Økonomi	Note	2017	2018	2019	2020
Regnskapstall (hele tusen)					
Netto utgifter	4	32.138	30.908	33.614	22.425
Herav overført til neste år/brukt fra tidl.	4	51	78	-314	-158
Disponible midler på fond	4	1.124	1.202	888	730

Måltall

Område	Note	2018	2019	Mål 2020	2020
Innbyggere og brukere					
Antall videreutlån - startlån	1	6	13	20	17
Andel e-faktura/avtalegiro	2	57,9 %	62,5 %	70 %	76,6 %
Økonomi					
Driftsutg. til adm,styring i % av ref gruppe	5	93,9 %	95 %	94 %	94 %
Medarbeidere					
Antall årsverk	6	22,6	23,6	25,6	28,1
Sykefravær	7	5,3 %	3,7%	3 %	2,6 %

Ref.gruppe: Eigersund, Strand, Klepp, Time og Hå.

Årets gladnyhet!

Med begrensede ressurser har vi lyktes med å god og tydelig kommunikasjon til innbyggerne gjennom et krevende år preget av covid-19 pandemien.

Oppvekst

Hovedmål

- **Barn og unge trives.**
- **God læring og utvikling for alle.**
- **Ruste barn og unge til å mestre livet sitt.**

Strategier

- Barn og unge blir spurt, hørt og tatt på alvor.
- Tidlig innsats og helhetlig hjelp til barn og familier.
- Systematisk arbeid for å fremme god fysisk og psykisk helse.
- Kontinuerlig kompetanseutvikling i barnehager, skoler og hjelpetjenester.
- Bedre tverrfaglig innsats (BTI) implementeres i Gjesdal.
- Bruke læringsteknologi for å fremme læring, motivasjon og tilpasset opplæring.
- Styrke arbeidet med å skape et trygt og godt læringsmiljø.
- Vektlegge gode kollektive arbeidsfellesskap der en deler og utvikler beste praksis.

Oversiktsbilde i oppvekst

Tjenesteområdet Oppvekst har stort sett ansvaret for alle tjenester som omhandler barn og unge i aldergruppen 0 – 18 år. Fokuset er å gi gode tjenester og å stadig ha fokus på utvikle disse. Det jobbes systematisk og i tråd med kommuneplanens mål om gode oppvekstforhold for alle barn og unge. I årsmeldingen for 2020 vil vi spesielt trekke fram følgende satsinger og utfordringer:

- Pandemien har satt et sterkt preg på alle tjenester gjennom størsteparten av året. Gjennom et godt samspill mellom foreldre, barn/unge, ansatte, ledere og kommunale støttetjenester har vi gjennom 2020 i stor grad hatt tilnærmet normal drift. Det er vi stolte av og mye av takken for dette er dedikerte ansatte og ledere som har stått på for å gi barn og unge et godt tilbud.
- Et stort utviklingsfokus og systematisk jobbing slik at alle barnehager på sikt kan klassifiseres som høykvalitetsbarnehager. Dette utviklingsarbeidet startet i 2019 og har blitt videreført i 2020 til tross for at pandemien har gitt oss utfordringer med å gjennomføre møter, plantid og tid borte fra barnegruppene.
- Gjennom hele 2020 er det gjennomført et systematisk arbeid for å omsette kommuneplanens mål til gjennomføre mål i de ulike tjenestene.
- De økonomiske rammene oppleves svært stramme. Når normbemanning i barnehager og skoler er oppfylt, er det svært krevende å få nok ressurser til spesialpedagogisk hjelp i barnehager, spesialundervisning i skoler, ressurser til språklig opplæring for minoritetselever og ressurser til driftsmidler.
- Bedre tverrfaglig innsats (BTI) har hatt stort fokus i 2020. For å gi barn og unge rett hjelp til rett tid er det utarbeidet en nettbasert handlingsveileder som skal hjelpe ansatte til å jobbe rett i saker hvor det er knyttet en bekymring til et barn eller ungdom.
- Skolene tok i august 2020 i bruk den nasjonale nye læreplanen. Læreplanen krever stort fokus og det kreves en satsing på nye læremidler knyttet til denne.

SKOLE

Delmål:

Ett av flere satsningsområder i Kommuneplanens samfunnsdel 2019-2030 er satsningen på barn og unge, og følgende fire måleindikatorer er framhevet i kapittelet om barn og unge:

- Trivsel: Resultatene på den nasjonale elevundersøkelsen skal vise positiv utvikling i forhold til elevenes trivsel sammenlignet med tidligere år.
- Mobbing: Resultatene på den nasjonale elevundersøkelsen skal være bedre enn landsgjennomsnittet.
- Lesing og regning: Gjesdal skal fortsatt ha minst 4% færre elever enn landsgjennomsnittet på de laveste mestringsnivåene (nivå 1 på 5.trinn, nivå 1+2 på 8.trinn) på nasjonale prøver.
- Fullføring videregående: Andelen elever som fullfører videregående opplæring, med oppnådd studie eller yrkeskompetanse i løpet av fem år, skal være på landsgjennomsnittet eller høyere.

Måleindikatorene over underbygger og de overordnede nasjonale målene for skolesektoren:

1. Alle har et godt og inkluderende læringsmiljø
2. Barn og unge som har behov for det, får hjelp tidlig slik at alle får utvikle potensialet sitt
3. De ansatte i kunnskapssektoren har høy kompetanse
4. Alle lykkes med opplæringen og utdanningen

Trivsel og livskvalitet har stor betydning for barn og unges fysiske og psykiske helse. Opplevelse av inkludering og mestring fremmer trivsel og livskvalitet. Barn og unge som trives har gode forutsetninger for positive relasjoner, læring og utvikling. I Gjesdalskolene jobbes det målrettet for å øke elevenes trivsel og motivasjon for læring. Skolene har utarbeidet flere felles delmål og måleindikatorer som tar utgangspunkt i både mål i Kommuneplanen og nasjonale mål for skolesektoren. Eksempler på delmål er:

- Elevene opplever mestring og læringslyst
- Elevene opplever å være en del av et godt og trygt psykososialt miljø
- Alle elever i Gjesdalskolen skal oppleve reell medvirkning
- Elevene får tilpasset opplæring og opplever faglig inkludering
- Gjesdalskolen holder høy kvalitet
- Gjesdalskolen har et godt omdømme
- I Gjesdalskolen opplever foresatte å være en viktig ressurs i samarbeidet

Viktige vedtak i 2020

- DEKOM (desentralisert kompetanseordning) er en tilskuddsordning for lokal kompetanseutvikling som skal bidra til å øke kompetansen og kvaliteten i barnehager, grunnskoler og videregående skoler, i kommuner og fylkeskommuner, og hos universiteter og høyskoler. Tilskuddsordningen for lokal kompetanseutvikling omfatter:
 - a. Regional ordning for kompetanseutvikling i barnehage
 - b. Kompetanseløft for spesialpedagogikk og inkluderende praksis
 - c. Desentralisert ordning for kompetanseutvikling i grunnskole og videregående skole
- Angående b) Kompetanseløftet for spesialpedagogikk og inkluderende praksis er en støtte til kollektiv kompetanseutvikling. Den gir barnehage- og skoleeiere, i samarbeid med universiteter og høyskoler, ansvar for utvikling av kompetanse i sine barnehager og skoler. Satsingen på kompetanse omfatter hele laget rundt barna/elevene og skal bidra til at den spesialpedagogiske hjelpen er tett på de barna/elevene som har behov for det. Samtidig skal oppgavene til Statped (statlige spesialpedagogiske støttetjenester) bli tydeligere og mer spisset for barn med varige og omfattende behov. Et samarbeidsforum i de enkelte fylkene skal prioritere tiltak, basert på lokale vurderinger av kompetansebehov. Jærskulen er med i Region Sør sammen med Dalane og Sandnes kommune. Prioriteringen av tiltak skal være forankret i en overordnet plan som skal vise overordnede rammer og prioriteringer i et langsiktig perspektiv, og skal bidra til forutsigbarhet for eiere og UH. Det er statsforvalteren i de enkelte fylkene som administrerer ordningen. Kompetanseløftet skal gjelde hele løpet, fra barnehage til videregående opplæring.
- Angående c) Desentralisert ordning for kompetanseutvikling i grunnskole og videregående skole Jærskulen samarbeider om teknologi som verktøy for læring. Dette er en desentralisert nasjonale tilskuddsordningen for kompetanseutvikling i grunnskole og videregående skole som skal bidra til kollektiv digital kompetanseutvikling i skolene. Hver kommune har hatt 2-3 digitale ressurspedagoger som skal:
 - Planlegge, lede og modellere prosesser i kommunen sin digitale ressurspedagoggruppe
 - Samarbeide med skolesjef og i teamet med andre digitale ressurspedagoger
 - Delta i delingsfora mellom ressurspedagoger på tvers i Jærskulen
 De digitale ressurspedagogene startet prosjektstillingene høsten 2019. Prosjektperioden var tenkt avsluttet våren 2021, men videreføres nå to år til, fram til våren 2023.
- Gjesdal deltar i 2020-21 med Solås skole og Oltedal skole i den nasjonale kompetanseutviklings ordningen "Inkluderende barnehage- og skolemiljø". Kompetanseutviklingen skal styrke barnehager, skoler og skoleeieres sin kompetanse i å fremme trygge skole – og barnehagemiljø gjennom å forebygge, avdekke og handtere mobbing og andre krenkelser. Gjesdal ungdomsskole og Dirdal skole har deltatt tidligere.
- Kapasitetsplan for barnehage og skole i perioden 2020 – 2030 vedtas. Kapasiteten på skolene er tilstrekkelig de neste årene.
- LOS funksjon er opprettet på Gjesdal ungdomsskole. Frafall fra videregående opplæring kan ha store negative konsekvenser, både for den enkelte det gjelder og for samfunnet. Gjennom Barne-, ungdoms- og familiedepartementet (BUFDIR) sin tilskuddsordning har Gjesdal søkt om tilskudd til implementering av oppfølgings- og losfunksjoner for ungdom. I denne tilskuddsordningen er det et krav om at kommunen stiller med like mye i egenfinansiering som det kommunen mottar i tilskudd. Gjesdal fikk innvilget støtte fra BUFDIR til å ansette en person (los) i 60% stilling som skal bidra til at ungdom får oppfølging, hjelpe ungdommene i kontakt med nødvendige hjelpetjenester

og bidra til at hjelpen som gis i skolen eller av andre aktører er tilrettelagt. Arbeidet må skje i samarbeid med foreldre og relevante tjenester.

Resultater 2020

- De økonomiske rammene i skolene er svært utfordrende og vanskelig å styre etter og har de siste årene hatt et merforbruk.
- Antall elever som trenger 1-1 oppfølging i forhold til sin adferd er økende.
- Flere elever på ungdomstrinnet har psykiske helseutfordringer.
- Nasjonale prøver og kartleggingsprøver viser resultater over landsgjennomsnittet. Ikke minst er det gledelig at Gjesdal har relativt få elever på de laveste mestringsnivåene.
- Antallet elever som melder om mobbing i Gjesdal er for høyt.
- 15 lærere har deltatt i det statlige videreutdanningsprogrammet "Kompetanse for kvalitet"
- To skoleledere skal delta på rektorutdanningen.
- Gjennomføringstallene i videregående skole (etter 5 år) har variert de siste årene - fra 78,4 i 2018 til 67,6 i 2019. Det ser imidlertid ut som at det er høyere gjennomføring for de elevene som gikk ut av grunnskolen perioden 2017 -2019.
- Sykefraværet er noe høyere enn i 2019 og preget av koronapandemien fordi det skal være en svært lav terskel for å være hjemme fra jobb ved luftveissymptomer både for ansatte og for ansattes barn.
- Skolene har tatt imot lærlinger i barne- og ungdomsarbeiderfaget til sammen seks lærlinger fordelt på 4 av skolene.

Noter til tabeller

1. Elevantallet vil de neste tre årene stige for så å gå noe ned igjen. Det er skolene Gjesdal, Solås og Oltedal som får økningen av elever.
2. Til tross for en økning i antall elever på 1.-4. trinn, har vi en nedgang i antall barn som ønsker å benytte seg av SFO tilbudet på skolene. Muligheten foreldre har til å søke på andre private SFO tilbud i kommunen kan være en av årsakene til at tallet er redusert.
3. Minstenorm for lærertetthet (lærernorm) ble innført i 2018. Normen styrer hvor høy lærertettheten skal være på hovedtrinnene. Skoleåret 2020/2021 skal det være maksimalt 15 elever per lærer på 1.-4. trinn og maksimalt 20 elever per lærer på 5.-7. trinn og 8.-10. trinn. Alle skolene er innenfor lærernormen. Lærertettheten i Gjesdalskolen er noe høyere enn nasjonalt, og ligger noenlunde likt med referansekommuner.
4. Vi ser en svak nedgang i antall elever som har behov for spesialundervisning. Av elevene som mottar spesialundervisning er det flest gutter. Det er flest elever som får spesialundervisning på ungdomstrinnet. De fleste elevene som har spesialundervisning på barnetrinnet, har og dette behovet på ungdomstrinnet.
5. Vi har en nedgang i elever som får sin opplæring i innføringsklassen (Språkstasjonen). Samtidig har vi en økning av minoritetsspråklige elever som har rett til særskilt norskopplæring. Det er en utfordring å klare å gi denne gruppen elever de ressursene de har rett på etter vedtak.
6. Vi har flere søkere til Kulturskolen enn de som får tildelt plass. Dans er et særlig populært tilbud som flere av våre barn og unge ønsker å delta på.
7. Ressursinnsatsen per elev viser at Gjesdal over flere år driver «billigere skole» enn våre referansekommuner. De økonomiske rammene er svært utfordrende å styre etter. I 2020 fortsetter den negative utviklingen ved at vi bruker enda mindre ressursinnsats enn referansekommunene. Når vi ser på brutto driftsutgifter til grunnskoleundervisning per elev. Det samme bildet ser vi når det gjelder undervisningsmaterieell. Der bruker vi under halvparten av det referansekommunene bruker.
8. Etter merforbruk i 2018 og 2019 hadde skolene samlet sett et mindreforbruk på 682 000 i 2020. Dette er oppnådd gjennom streng budsjett disiplin og krevende prioriteringer.
9. Resultater på nasjonale prøver 5. og 8. trinn i lesing og regning viser også gode tall. Elevene i Gjesdal gjør det bra sammenlignet med nasjonale tall og kommuner som er i referansegruppen. Vi har flest gutter på laveste nivå i lesing.
10. Grunnskulepoeng er gjennomsnittet av alle karakterer i standpunkt og eksamen multiplisert med ti. Grunnskulepoengene danner grunnlag for opptak til videregående skole. Sammenlignet med året før, har grunnskulepoengene gått litt ned. Grunnskulepoengene for 2020 er bare basert på standpunktkarakterer da eksamen ble avlyst.
11. Gjennomføring videregående skole. Informasjon fra Kvalitetsmeldingen for Rogaland fylkeskommune viser til at flere jenter enn gutter fullfører og består, men at gutter og jenter med like karakterer fra grunnskolen har samme gjennomføring. Gjennomføringen er høyere på studieforberedende program enn på yrkesfag. Tallene for 2020 gjelder elevene som begynte i videregående opplæring i 2013. En måler gjennomføringsgrad fem år etter for de som har gått studieforberedende og seks år etter på

yrkesfag. Nyere tall viser at elevene har god gjennomføring i videregående skole etter det første året.

12. Psykososialt skolemiljø: Tall hentet fra Elevundersøkelsen høsten-20 viser at vi har en økt andel elever som mener de ikke har et trygt og godt skolemiljø på både 7. trinn og 10. trinn. Gjesdal ligger over landsgjennomsnittet. Dersom vi ser på tallene fra og med 6. trinn til og med 10. trinn, er andelen elever som melder om mobbing (alle kategorier) lavere, og at vi har en nedgang fra 2018 til 2020 fra 9,3% til 7,2%. Flere tiltak er satt i gang for å få lavere mobbetall fremover.
13. Trivsel: Tall hentet fra Elevundersøkelsen viser at elevene på 7. trinn trives på skolen og jevnt over tid ligger litt over landsgjennomsnittet. Trivselen avtar i ungdomsskolen, og Gjesdalelevener ligger over tid under landsgjennomsnittet. Trivselen trenger ikke ha noe med elevens læringsutbytte å gjøre. En elev kan trives på skolen, men likevel være lite motivert for læring. Det er av den grunn og interessant å følge tallene for motivasjon. Disse viser at elevene på 7. trinn er mer motivert enn elevene på ungdomstrinnet. Elevene på ungdomstrinnet i Gjesdal ligger godt under landsgjennomsnittet, noe vi ikke er fornøyde med. Tiltak er satt i gang.
14. Sykefraværet har økt med over 1 % poeng, og skyldes i all hovedsak den krevende og langvarige pandemi-situasjonen.

Nøkkeltall

Innbyggere og brukere	Note	2017	2018	2019	2020
Målgruppe for tjenestene					
Antall grunnskoleelever i Gjesdal kommune	1		1.728	1.779	1.803
Dekningsgrad SFO	2		46,0 %	42,9 %	41,7 %
Lærertetthet i Gjesdal ordinær undervisning 1. – 4.kl pr oktober Referansekommuner (parantes)	3		15,5	15,5	14,7 (14,1)
Lærertetthet i Gjesdal ordinær undervisning 5. – 7.kl pr oktober Referansekommuner (parantes)	3		18,2	18,7	18,5 (16,9)
Lærertetthet i Gjesdal 8. – 10.kl pr. oktober Referansekommuner (parantes)	3		16,8 (18,2)	17,3 (17,8)	17,4 (17,9)
Elever som får enkeltvedtak i forhold til spesialundervisning oktober	4		119	121	117
Elever med særskilt norskopplæring (minoritetsspråklige elever)	5		45	45	34
Kulturskolen: Elevtall	6		318	280	308
Dekningsgrad kulturskolen i % av grunnskoleelever	6		18,4 %	21,2 %	19,4 %

Økonomi	Note	2017	2018	2019	2020
Brutto driftsutgifter til grunnskoleundervisning per elev	7		91.944	93.651	89.544
I referansegruppe			97.323	100.351	96.988
Brutto driftsutgifter til grunnskoleundervisning per elev, i % av ref.gr.	7		94,4 %	93,3 %	92,3 %
Driftsutgifter til undervisningsmateriell pr. elev, i % av ref.gr.	7		51,8 %	57,2 %	47,7 %
Regnskapstall for hele oppvekst for 2020 (hele tusen)					
Netto utgifter (inkl fondsavsetning)			152.550	164.157	335 814
Overført til neste år					
Merforbruk/underskudd i forhold til budsjettramme	8		-3.892	-2.196	682
Disponible midler på fond			6.337	4.141	4.824

Måltall

	Note	2018	2019	Mål 2020	2020
Gj.sn % elever i 5.kl som ligger på laveste nivå på de nasjonale prøver i lesing	9	15,5 (22,9)	12,5 (22,7)	16,8 (23,1)	15,0
Gj.sn % elever i 5.kl som ligger på laveste nivå på de nasjonale prøvene i regning	9	20,3 (22,8)	18,2 (23,5)	14,1 (23,7)	17,0
Gj.sn % elever i 8.kl som ligger på laveste nivå på de nasjonale prøvene i regning	9	21,7 (30,0)	22,8 (30,8)	15,1 (31,2)	20,0
Gj.sn % elever i 8.kl som ligger på laveste nivå på de nasjonale prøver i lesing	9	18,6 (26,1)	23,1 (24,6)	21,6 (27,2)	20,0
Grunnskolepoeng 10. kl	10	41,9	43,1	41,9	42,5
Gjennomføring vgs etter 5 og 6 år (2019 og 2020 er samme kull/10. trinn 2013)	11	78,4 (etter 5 år)	67,6 (etter 5 år)	72,9 (etter 6 år)	80,0 (etter 6 år)
Psykososialt skolemiljø 7. trinn (mobbing) Nasjonalt i parantes	12	10,6 % (6,9%)	6,9 % (7,0 %)	9,4 % (7,5 %)	6,0 %
Psykososialt skolemiljø 10. trinn (mobbing) Nasjonalt i parantes	12	10,8 % (7,0 %)	5,9 % (6,5 %)	7,2 % (5,5 %)	5,5 %
Elevundersøkelsen, trivsel 7. trinn Nasjonalt i parantes	13	4,3 (4,3)	4,4 (4,3)	4,3 (4,2)	4,4
Elevundersøkelsen, trivsel 10. trinn Nasjonalt i parantes	13				
Sykefravær	14	4,7 %	5,5 %*		6,7 %*

*gjennomsnittlig for hele oppvekst

BARNEHAGE

Delmål:

Barnehagene skal være «Høykvalitetsbarnehager» med høy kvalitet på hverdagssituasjonene.

Kvaliteten på det allmenpedagogiske arbeidet er så god at flest mulig barn får den støtten de trenger i det ordinære tilbudet og ikke har behov for spesialpedagogisk hjelp.

Barn som har behov for spesialpedagogisk hjelp, får god og tidlig hjelp.

Tilpasse behovet for barnehageplasser slik at flest mulig får et barnehagetilbud når de har behov for det, innenfor forsvarlige økonomiske rammer.

Viktige vedtak 2020

- Kapasitetsplan for barnehage og skole i perioden 2020 – 2030 vedtas. Alle barnehager opprettholdes i påvente av ytterligere utredning av behov for plasser. Nytt vedtak om barnehagekapasitet skal fattes i 2022.
- Seks ansatte blir sertifisert i vurdering av barnehagekvaliteten ved bruk av CLASS – Classroom Assessment Scoring System. Karlegging skal brukes til videreutvikling av kvaliteten ut fra forskningsmessig dokumenterte parametere.
- Gjesdal kommune har sammen med de andre jærkommunene inngått samarbeidsavtale med Dronning Mauds Minnes Høyskole i Trondheim, om samarbeid om utviklingsarbeidet «Utviklingsstøttene praksiser på småbarnsavdelingene i barnehagene». Prosjektet er tatt inn i Udirs program «Kompetanseløftet for spesialpedagogikk og inkluderende praksis».

Resultater 2020

- Antallet barnehageplasser opprettholdes første halvår, på samme nivå som i 2019. Det var ikke behov for å øke antallet plasser fra 01.01.2020.
- Det opprettes 12 nye småbarnsplasser fra 15.12.2020 og frem til sommeren 2021 for barn som ønsker oppstart i januar – februar.
- Mangel på barnehagelærere er fortsatt en stor utfordring. Det er gitt totalt dispensasjon for totalt 11 årsverk.

- Det er inngått avtale om stipend for fem ansatte som tar barnehagelærerutdanning.
- En ansatt tar videreutdanning tilrettelagt av Udir.
- Sykefraværet er noe høyere enn i 2019 og preget av koronapandemien fordi det skal være en svært lav terskel for å være hjemme fra jobb ved luftveissymptomer både for ansatte og for ansattes barn.
- Merforbruk i tjenesten til barn med behov for ekstra oppfølging og spesialpedagogikk. Dette skyldes en økning i antall barn med behov for mye ressurser, både som spesialpedagogisk tilbud og ved tilrettelegging pga helsemessige årsaker. Utdrende budsjettrammer reduserer muligheten for å arbeide forbyggende slik at færre barn har behov for tilpasning utover det allmennpedagogiske tilbudet.
- Det ble ikke gjennomført brukerundersøkelse i 2020, fordi det er ønskelig å ha en noe lengre periode til å arbeide med resultatene fra 2019.
- Barnehagene har tatt imot læringer i barne- og ungdomsarbeiderfaget, til sammen seks læringer fordelt på tre ulike barnehager.
- Som ledd i rekruttering av flere menn til barnehagene, ble det også i 2020 gjennomført satsing med gutter fra ungdomsskolen som lønnet lekeressurs i tre barnehager.
- Svømmeklubben har gitt tilbud om svømmekurs for alle 5-åringer i kommunen. Tiltaket støttes av midler tildelt av Statsforvalteren og svømmeklubben tar ansvar for organisering og gjennomføring.

Noter til tabeller

1. Antall barn i barnehage er oppgitt for både kommunale og private barnehager. Økningen i antall barn er barn over 3 år. Antallet småbarn er det samme som i 2019.
2. Det ble ikke gjennomført brukerundersøkelse i 2020. Dette fordi barnehagene trenger å jobbe over ett lengre tidsperspektiv, for å klare å vise til en utvikling på områder i brukerundersøkelsen som kan forbedres.
3. Kostnaden er påvirket av oppstart av 12 nye småbarn fra 15.12.2020. Barn og ansatte som startet opp på dette tidspunktet har ikke utløst kostnader i 2020, men er med i beregningen av oppholdstimer. Gjesdal ligger derfor betydelig lavere enn ref.gruppa i 2020.
4. Andelen barn med enkeltvedtak om spesialpedagogisk hjelp har økt. I tillegg har antall timer per vedtak også økt. I 2020 har 11 barn vedtak om over 20 timer per uke. Fire av disse har enkeltvedtak om mellom 30 – 37,5 timer.
- 4b. Fire barn har enkeltvedtak om tilrettelegging pga varig funksjonsnedsettelse. På bakgrunn av pandemien og de strenge kravene til begrensnig av nærkontakter, er alle vedtakene høyere enn hva som kan forventes i normaldrift.
5. Antallet barn med redusert foreldrebetaling og gratis kjernetid er redusert.
6. Til tross for ulike tiltak har vi ikke klart å rekruttere tilstrekkelig antall barnehagelærere, selv om antallet dispensasjoner er noe lavere i forhold til samlet antall stillinger.
7. Gjesdal ligger over landsgjennomsnittet for andel fagarbeidere i barnehagene. Dette har vært en bevisst satsing over flere år der assistenter har fått hjelp til å ta fagbrev som privatister. Andel ansatte med fagbrev i Barne- og ungdomsarbeiderfaget er stadig økende og ligger over landsgjennomsnittet som er på 22 %.
8. Andelen mannlige ansatte er stabilt lavt og under landsgjennomsnittet som er på 9,8 %
9. Sykefraværet har økt betydelig fra 2019 til 2020, og skyldes i hovedsak utbruddet av covid-19

Nøkkeltall

Innbyggere og brukere	Note	2017	2018	2019	2020
Målgruppe for tjenestene					
Antall barn med barnehageplass	1	839	848	802	824
Andel barn 1-5 år med barnehageplass i ref. gruppa		89,3 % 88,4 %	89,9 % 88,1 %	89,1 % 89,1 %	92,8 % 89,8 %
Brukertilfredshet, samlet for alle barnehagene	2	-	4,5	4,5	-

Økonomi	Note	2017	2018	2019	2020
Produktivitet:					
Brutto driftsutgifter pr. barn pr oppholdstime i ref. gruppa	3	51,8 55,6	57,3 60,3	60,2 62,7	54,7 59,3
Regnskapstall - hele tjenestområdet for 2020 (hele tusen)					
Brutto driftsutgifter		121.718	124.600	124.173	335.814
Mer-/mindreforbruk i forhold til budsjettramme		-97	1.502	-1.851	1.232
Disponible midler på fond		3.097	4.599	2.748	3.981

Måltall

Område	Note	2018	2019	Mål 2020	2020
Innbyggere og brukere					
Andel barn med deltids plass		79	47		48
Andel barn med enkeltvedtak	4	3,4%	3,1 %		3,3%
Antall barn med vedtak om tilrettelegging	4b	1	4		4
Andel barn med redusert betaling	5	8,7%	12,7 %		11,2 %
Andel barn med gratis kjernetid		6,0%	11,1 %		8,5 %
Andel minoritetsspråklige barn i barnehage i forhold til antall innvandrerbarn		82,0 %	79,9 %		82,1 %
Medarbeidere					
Andel ansatte med dispensasjon fra krav om barnehagelærerutdanning	6	21%	17,6 %		13,25 %
Andel ansatte med fagbrev i barne- og ungdomsfaget	7	22,4%	35 %		38,2 %
Andel ansatte menn til basisvirksomhet	8	8,8 %	6,3 %		6,2 %
Sykefravær	9	7,0 %	5,5 %*		6,7 %*

*gjennomsnittlig for hele oppvekst

HELSESTASJON/FAMILIESENTER OG BARNEVERN

Viktige vedtak 2020:

2020 har vært preget av korona med restriksjoner på driften. Viktige vedtak gjennom året har vært opprettholdelse av tjenester gjennom hele året til tross for pandemien. I mars/april fikk vi veileder fra helsedirektoratet som medførte store endringer ang. redusert drift. Endringene endret seg raskt til anbefaling om normal drift med smitteverntiltak.

Den nasjonale veileder fra Helsedirektoratet viser til at helsestasjonen må legge til rette for mer gruppevirksomhet. Noe som har vært utfordrende i et år med korona restriksjoner. Vi har allikevel i 2020 hatt grupper for alle barn i kommunen ved 4 uker, 4 måned og 10 måned. Et samarbeid mellom helsesykepleier, jordmor og fysioterapeut. I tillegg med oppstart av COS-P for småbarnsforeldre og ungdomsforeldre både via Helsestasjon og Familiesenter og fortsatt God start kurs for førstegangsforeldre. COS-P handler om å gi foreldrene verktøy til å forstå og møte barnets følelsesmessige behov, forstå signaler og styrke relasjon og kommunikasjon mellom barn og foreldre. COS-P finner vi så viktig at vi i tillegg har fokus på dette på 10 mnd grupper som alle innbyggere i kommunen får.

På grunn av korona restriksjoner har noen av gruppene vært satt på pause i perioder av året. Per i dag er alle oppe og går.

Resultater 2020

2020 har vært preget av korona med restriksjoner på driften. Alle tjenester har vært tilgjengelige gjennom hele året. Helsestasjonstjenesten har hatt redusert drift etter veileder fra helsedirektoratet, men det har vært tilgjengelig helsesykepleier og jordmor daglig på helsestasjonen. Lege-tilbudet har vært noe redusert pga restriksjoner og pga at helsestasjonslegene har blitt omplassert til andre oppgaver som luftveislegevakt. Dette har medført at noen barn ikke har fått legekontrollen de har rett på. Vi har i etterkant av nedstengningen tatt igjen store deler av etterslepet.

Vi har gjennom året 2020 hatt fokus på SOME (sosiale medier). En helsesykepleier og en jordmor har vært aktive flere ganger i uken via Helsestasjonstjenester sin facebook side og sin instagram konto. I en periode var vi aktive daglig en hel måned for å spre informasjon og være mer tilgjengelig for brukere av våre tjenester. Vi ser stort engasjement rundt aktiviteten vår og gode tilbakemeldinger. I tillegg har vi fokus på bruk av "Helseinformasjon-app" som er en tilpasset app til våre brukere av helsestasjon (0-5 år) og jordmortjenesten i Gjesdal kommune.

Jordmortjenesten har vært åpen gjennom hele året, men med noe kortere og færre konsultasjoner. Dette i tett samarbeid med fastlege og SUS.

Økt fokus på hjemmebesøk av jordmor 1-3 dager etter hjemkomst. Oppstart i Gjesdal kommune jan 2018. Se resultater i tabell.

I 2020 har vi jobbet videre med innlemming av de nye retningslinjene i arbeidet på helsestasjon og i skolehelsetjenesten.

For helsestasjon 0-5 år innebærer det flere konsultasjoner per barn (økning fra 11-14 konsultasjoner), legekontroll også på 2 år (i tillegg til 6 uker, 1 år og skolestart), gruppevirksomhet for alle 4 uker, 4 måned og 10 måned. Gruppevirksomhet har i store deler av året vært i drift, gjennomført med gode smitteverntiltak. Bare i perioder med ekstra sterke tiltak, har gruppevirksomheten blitt satt på vent. Foreldre etterspør gruppevirksomhet og gir gode tilbakemeldinger på denne måten å treffes.

For Skolehelsetjenesten innebærer nye retningslinjer bl.a skolestart alle 1. klasse, helsesamtale alle 8. klasse og mer fokus på arbeid på systemnivå. Det tilbys grupper for barn med to adresser (skilsmissegrupper) på alle skoler. Stor pågang på helsesykepleier både av barn/ungdom, foreldre og ansatte på skole.

Skolehelsetjenesten har måttet endre fokus med oppfølging av barn/unge. De har tilbudt digital oppfølging via Meet og Teams og eventuelt gåturer. Dette i tråd med smittevernrestriksjoner i en tid med nedstengning og hjemmekontor en liten periode. Skolehelsetjenesten har tatt igjen alt av oppgaver som ikke ble gjennomført i nedstengningsperioden. Her har vi også brukt lege på HFU (helsestasjon for ungdom) for å klare å ta igjen etterslep av legeseksultasjoner ved skolestart.

Helsestasjonstjenester til flyktninger: Flexid kurs for ungdom med tverrkulturell bakgrunn har vært gjennomført. Kurs på Gjesdal ungdomsskole for 9-10 trinn, samtidig Flexid gruppe (16-20 år) sammen med ansatt i ungdomshuset. Åpen dør en gang i uken på Veveriet for flyktninger. Psykososiale grupper for barn 5-7 trinn på Ålgård skole med tverrkulturell bakgrunn. Kvinnegrupper – med fokus på kvinnehelse, mors rolle og egen kultur i møte med norsk kultur. 3 av helsestasjonslegene har i tillegg hatt undervisning for voksne på introprogrammet om fysisk og psykisk helse.

HFU - Helsestasjon for ungdom sine nye lokaler i Veveriet fungerer godt. Lege, jordmor og helsesykepleier er tilgjengelig 1 dag i uken. Vi legger i tillegg til rette for selvtesting av klamydia ved behov, når som helst.

Familiesenteret har også endret sitt tilbud til å legge mer til rette for oppfølging via Teams/Meet og eventuelt gåturer i perioder med økt smitte. I perioden mars til september var det en nedgang i henvendelser til Familiesenteret. Etter september har henvendelser økt kraftig igjen både fra familier og fra skole/barnehage.

Det har vært gjennomført COS-P kurs for småbarnsforeldre (0-12år) og storbarnsforeldre (12-18år) gjennom 2020. I tillegg har familiesenteret gjennomført grupper for barn som pårørende i løpet av 2020. I perioder har gruppene vært satt på pause pga restriksjoner, men har så snart det har vært mulig startet opp igjen gruppevirksomheten.

3 ansatte har startet på videreutdanning i løpet av året. Teamleder har permisjon fra stillingen.

Noter til tabeller

1. I kommuneplanen står det at vi skal prioritere 0-3 år og viktigheten av tidlig innsats. På bakgrunn av dette har vi begynt å telle antall ekstrakonsultasjoner 0-3 år fra og med 2019. Det vil si antall oppfølginger av barn 0-3 år utenom det faste programmet på helsestasjonen
2. I 2018 startet vi med å telle antall brukere ikke antall familier. Tabell viser antall brukere per tertial. Noen brukere er de samme over flere tertial.
3. I 2016 hadde vi et Oppvekstteam. Fra og med 01.06.2017 omlegging til Familiesenter. Henvendelser gjelder forespørsel både fra brukere og fra skoler og barnehager.
4. Elektroniske fødselsmelding fra SUS fungerer ikke alltid optimalt, noe som medfører sein beskjed til kommunen ang fødsel. Alle nyfødte får tilbud om hjemmebesøk innen 7-10 dager etter fødsel. Største utfordring for å oppnå kravet er helg, røde dager, reinnleggelser SUS.
5. Hjemmebesøk av jordmor startet 01.01.18 da vi økte jordmor ressursene noe. Det har vært et krav fra helsemyndighetene siden 2012. På bakgrunn av kapasitet og helg/ferier, klarer vi ikke å tilby alle innen fristen. Men alle får tilbudet om hjemmebesøk.
6. HFU – prosjekt HPV vaksinerer av unge kvinner, som har pågått fra 2017- juni,2019 er nå avsluttet. Dette har påvirker antall henvendelser.
7. Normtall fra Helsedirektoratet er 100% stilling per 300 barn. Vi har et stykke igjen for å oppfylle normtallet, men er på god vei. Helsesykepleierne i skolehelsetjenesten har ikke nok tid til å følge opp barn, unge og deres familier. Dette ser vi spesielt ang. psykisk helse oppfølging.

Nøkkeltall

Område	Note	2017	2018	2019	2020
Innbyggere og brukere					
Antall barn født		177	148	165	156
Antall 1.konsultasjon nygravide hos jordmor		106	130	132	120
Ekstra konsultasjoner 0-3 år	1	-	-	920	800
Familiesenter: Antall brukere med oppfølging	2	40/35/39	62/44/60	103/68/60	85/87/64
Familiesenter: Antall henvendelser	3	-	142	135	121

Måltall

Område	Note	2018	2019	Mål 2020	2020
Innbyggere og brukere					
Andel hjemmebesøk av helsesykepleier til nyfødte innen to uker etter hjemkomst i %	4	88%	83,8 %	100%	79%
Hjemmebesøk jordmor (andel av nyfødte/innenfor 1-3 dager etter hjemkomst)	5	61%/33%	94%/49%	100%	89%/74%
Andel barn som har fullført helseundersøkelse ved 2 års alder i %		96,1 %	100%	100%	97,4%
Antall konsultasjoner på helsestasjonen for ungdom (HFU)	6	178	126		83
Andel stilling helsesykepleier i skolehelsetjenesten brukt på antall skoleelever	7	2,2stilling/ 1740elever	3,1stilling/ 1810elever	6 stilling/ dagens elevtall	4,65stilling/ 1810elever

Ref.gr. er Hå, Time, Klepp, Strand og Eigersund.

BARNEVERN

Resultater 2020

Barneverntjenesten har i stor grad klart å opprettholde sitt tjenestetilbud gjennom 2020 til tross for pandemien. Smittevern har blitt ivaretatt på en god måte, og det har blitt tatt i bruk videomøter på Teams som ett alternativ til fysiske møter i situasjoner med mange deltakere, lang reiseavstand og lignende.

Det har blitt arbeidet en del med forberedelser til Barnevernreformen som skal tre i kraft i 2022. Gjesdal deltar bl.a. i læringsnettverk sammen med Jærkommunene og Dalane hvor det ses på oppgaver på fosterhjemsområdet som vil kreve ekstra innsats fra de kommunale barneverntjenestene.

Barneverntjenesten har gjennomført brukerundersøkelse for barn og unge som mottar hjelpetiltak fra barneverntjenesten. De fleste opplever at vi er tilgjengelige for dem, opplever å bli tatt på alvor, har fått informasjon om hjelpen de kan få, og har kjennskap til hvem som er deres kontaktperson. De fleste vet at de har en tiltaksplan, men de vet i mindre grad hva om står i den og er for lite involvert i utarbeidelse av egen plan. Dette er forbedringspunkt for 2021.

Barneverntjenesten har i 2020 vært opptatt av at Norsk barnevern har blitt dømt i flere saker i den europeiske menneskerettsdomstolen (EMD). Rett til familieliv (artikkel 8) har blitt krenket av norske barnevernsvedtak som er fattet for å beskytte barn skal være til barns beste. Barneverntjenesten har i lys av kritikken norsk barnevern har fått arbeidet med juridisk kompetanseheving og hatt økt fokus på medvirkning for barn og foreldre i egen situasjon.

Noter til tabeller:

1. Antall barn med hjelpetiltak pr 31.12. varierer noe fra år til år. Det er ikke noe mål i seg selv å øke antall som mottar hjelpetiltak, men viktig at barneverntjenesten jobber med de familiene som ikke kan få sitt hjelpebehov dekket på lavere nivå som Familiesenter eller helsestasjon.
2. Tallet for barn plassert utenfor hjemmet som hjelpetiltak eller omsorgstiltak er relativt stabilt.

- Ungdom over 18 år som mottar ettervernstiltak øker. Dette er frivillige tiltak som gir ungdommene veiledning og støtte på veien mot en selvstendig voksentilværelse. Det er viktig at ungdom ønsker å ta imot slik hjelp, da det kan være veldig sårbart å stå på egne ben som 18 åring når forholdene i familien har vært vanskelige gjennom oppveksten.
- Barneverntjenesten har målsetning om å ha mindre enn 5 prosent avvik på lovpålagte tidsfrister i saksbehandlingen.

Nøkkeltall

Område	Note	2017	2018	2019	2020
Innbyggere og brukere					
Antall barn med hjelpetiltak/plassert utenfor hjemmet	1	80	91	74	88
Antall barn plassert utenfor hjemmet som hjelpetiltak	2	13	14	9	11
Antall barn under omsorg	2	15	15	15	15
Ettervern 18-23 år	3	11	17	19	22
Fristbrudd bekymringsmeldinger	4	0	0	0	1
Fristbrudd undersøkelser	4	0	2	3	0

Økonomi og prioriteringer	Note	2017	2018	2019	2020
Netto utg. til barnevern pr. innbygger 0-17 år i % av referansegruppe		95,5 %	89,1 %	90,6 %	93,0 %

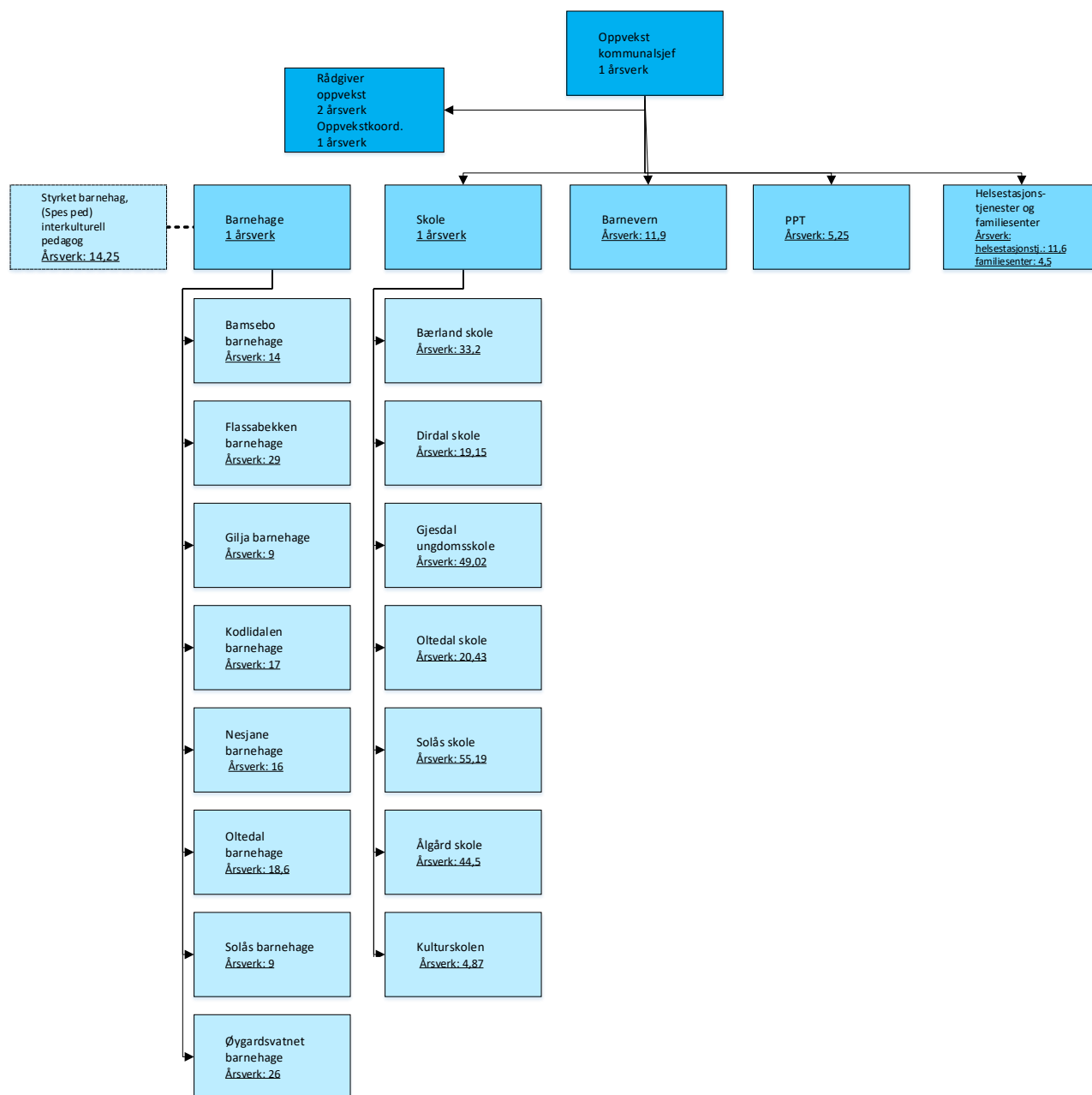
Ref.gr. er Hå, Time, Klepp, Strand og Eigersund.

Årets gladnyheter!

På tross av pandemien har tjenester til barn og unge vært opprettholdt på tilnærmet normalt nivå. Dedikerte ansatte og ledere fortjener en stor takk for dette.

Organisering

Helse og velferd

Hovedmål

Tjenesteområdet skal bidra til en bærekraftig utvikling av samfunnet, og gi og videreutvikle tjenester som fremmer livskvalitet og mestring.

Strategier

1. «Hva er viktig for deg?» skal være vår tilnærming i møte med innbyggere
2. Fra symptomfokus til ressursfokus
3. Fra kompenserende tiltak til hjelp til egenmestring
4. Tilrettelegge for inkludering i aktivitet og arbeidsliv
5. Tilrettelegge for selvstendighet og trygghet i egen bolig
6. Tidlig innsats i alt vi gjør
7. Aktiv bruk av velferdsteknologi
8. Videreutvikling av kompetente ledere og medarbeidere
9. Lean og forbedringskultur

Viktige vedtak 2020

- Frisklivssentralen ble overført til fysio- og ergoterapiavdelingen
- Ambulerende vaktmesterteam ble overført til fysio- og ergoterapiavdelingen
- Ansettelse av to kommunalt ansatte fastleger

Resultater og drift 2020

2020 har vært et år som i stor grad har blitt påvirket av korona-pandemien. Pandemien har påvirket både den daglige driften, samt arbeidet med utvikling og omstilling. Pandemien har ført til endringer for aktiviteter, tjenesteytingen og måten vi har samhandlet på. Aktiviteter og gruppetilbud har i store deler av året vært stengt, eller blitt gjennomført med redusert deltakelse for å sikre et forsvarlig smittevern. Dette inkluderer dagsenter for personer med demens, Smiå, mestringskurs innenfor psykisk helse og ulike tiltak i NAV. Første halvår gikk tjenesteytingen ned i flere avdelinger på grunn av pandemien. Faste besøk ble redusert og erstattet med telefonkontakt eller digital oppfølging, og pårørende tok en større del av oppfølgingen for å unngå smitte. Vi erfarte at innbyggere, brukere og pårørende ønsket mindre kontakt med både hjelpeapparatet og andre i frykt for å bli smittet. Dette endret seg ut over i pandemien, og tjenesteytingen ble mer normalisert høsten 2020.

Solås bo- og rehabiliteringssenter hadde de første 3 kvartalene flere ledige senger. Dette skyldes naturlig variasjon og korona. Siste kvartal økte pågangen og det har vært fullt belegg siste del av kvartalet. Det er en overvekt av personer med demens. Da det har vært fullt i bofellesskap har det blitt en opphopning av brukere på sykehjemmet som skulle hatt plass i bofellesskapet. Gjennom året har vi sett en økning av henvisninger til hukommelsesteamet. Hukommelsesteamet har økt kapasiteten noe gjennom 2020, men vurderes fortsatt til å være for lav.

Hverdagsmestring, rehabiliterende tankesett og arbeidsmetode.

I 2019 ble det av Rogaland revisjon IKS gjennomført en forvaltningsrevisjon av pleie og omsorgstjenestene i Gjesdal kommune. Hensikten var å undersøke hvordan egenmestringstankegangen hadde blitt implementert i de mest berørte tjenestene. Rapporten fra forvaltningsrevisjonen ble levert oktober 2019 og hadde fem anbefalinger til kommunen:

1. Se nærmere på muligheten for å legge til rette for arbeid eller arbeidslignende aktiviteter for de av miljøtjenestens brukere som vil kunne dra nytte av dette.
2. Vurdere bruk av tidsbegrensede vedtak i hjemmetjenestene, der siktemålet er at brukeren skal mestre oppgaven helt eller delvis selv. I forbindelse med tjenester eller tilfeller der dette ikke er aktuelt i samme grad, for eksempel ifm. yngre brukere som vil ha behov for tjenester over tid,

- men som har et klart egenmestringspotensial, handler det om å skape best mulig rammebetingelser for å jobbe med egenmestring og hjelp til selvhjelp.
 - 3. Legge til rette for økt bruk av hospitering mellom tjenestene innen Helse og velferd.
 - 4. Legge til rette for et praktisk samarbeid mellom enhetene innen Helse, bo og hjemmetjenester og Forebygging og mestring.
 - 5. Arbeidet med å justere brukere og pårørendes forventninger til tjenestene innen Helse og velferd, i tråd med målet om å stimulere til mest mulig egenmestring.
- Pandemien har krevd mye av ansatte og ledere i de ulike avdelingene gjennom året. Tjenesteområdet har derfor ikke kommet i mål med arbeidet om å implementere alle de anbefalingene forvaltningsrevisjonen kom med.
 - Ålreit startet opp i august. Ålreit er et dag-, aktivitet- og arbeidstilbud til mennesker med funksjonsnedsettelse.
 - AKI bosatte totalt 8 flyktninger. Dette er lavere enn opprinnelig anmodning på 20, og justert anmodning på 13. Grunnet korona-situasjonen kom færre flyktninger til landet.
 - Gjennomført bruker- og pårørendeskole for mennesker med demens sammen med Klepp, Time og Hå. Gode tilbakemeldinger.
 - Brukerbetalt bil er innført i Fiskebekkveien.
 - Dagsenter for personer med demens er utvidet slik at det har åpent fem dager i uken. Korona har i perioden begrenset åpningstid og antall deltakere pr. dag.

Tidlig innsats – forebygging

- Systematisk kartlegging av alle barn som vokser opp i familier som mottar sosialhjelp. Kartleggingen skal sikre et ekstra fokus på deres stønadsbehov, så som til fritidsaktiviteter, utstyr, klær osv., samt ved behov sikre riktig hjelp til familien fra NAV eller samarbeidspartnere.
- NAV har mottatt prosjektmidler for forebyggende gjeldsrådgivning. Et viktig tiltak for å unngå at innbyggere med økonomiske utfordringer utvikler gjeldsproblemer.
- Mulighet for og gjennomføring av videokonsultasjoner er innført i Mestringssenteret og NAV.

Helhet, tverrfaglig samhandling og samskaping

Pandemien har i stor grad påvirket tverrfaglig samhandling og samskaping i 2020. For å unngå smitte mellom avdelinger har man sterkt begrenset samhandling på tvers, og planlagte hospiteringer mellom avdelinger har blitt utsatt.

- Tettere samarbeid mellom avdelinger og boligkontor. Både for gjensidig kompetanseheving, samt opp mot leietakere.
- Solås bo- og rehabiliteringssenter solgte i perioder ledige senger til Sola kommune.
- Små opprettholdt flere aktiviteter ved å gjennomføre disse digitalt, og flytte samlinger ut.

Digitalisering og velferdsteknologi

- KS-læring er tatt i bruk. Dette har vært et viktig verktøy for kompetanseheving i tjenesteområdet i en tid der fysiske møter og samlinger ikke har kunnet bli gjennomført.
- Medisindispensere brukes i flere avdelinger. Dette gir brukerne en større frihet i hverdagen, og en mer effektiv drift for avdelingene.
- Innført Life Care mobil pleie (LMP) – en mobil utgave av elektronisk pasientjournal i alle avdelinger.
- Ulike digitale verktøy har blitt tatt i bruk mer systematisk gjennom året for å både gi tjenester og for å samhandle med andre.
- Digitalt selvhjelpsprogram for innen psykisk helse er utvidet med flere moduler.
- ReMin er anskaffet som verktøy for smittesporing.

Kontinuerlig kvalitetsforbedring

- Flere avdelinger deltar som pilotavdelinger i innføring av DigiLEAN.
- Mye av forbedringsarbeidet har vært knyttet til omstilling og å utarbeide nye arbeidsmåter relatert til pandemien.
- Grunnet pandemien har bruken av forbedringstavlene blitt redusert.
- Gjennomført flere verdistrømsanalyse for å bedre pasient- og brukerflyten mellom ulike avdelinger.

Ledelse- og medarbeiderutvikling – lærende organisasjon

- Sykefraværet har i 2020 gått opp. Deler av oppgangen kan relateres til pandemien. Mens man tidligere kunne komme på jobb selv om man var syk, har man i løpet av pandemien måttet holde seg hjemme ved lette symptomer. Frykten for å smitte brukere og kolleger har vært til stede i alle deler av tjenesteområdet.
- To avdelingsledere har fullført Nasjonal helselederutdanning.
- Det har vært stor endring i ledelsen i Helse og velferd. Fire ledere i tjenesteområdet sa opp, og nye ble ansatt.
- Bedriftshelsetjenesten og veiledning fra spesialisthelsetjenesten benyttes i flere avdelinger for å få bistand til å håndtere krevende enkeltsaker og å utvikle arbeidsmiljøet.

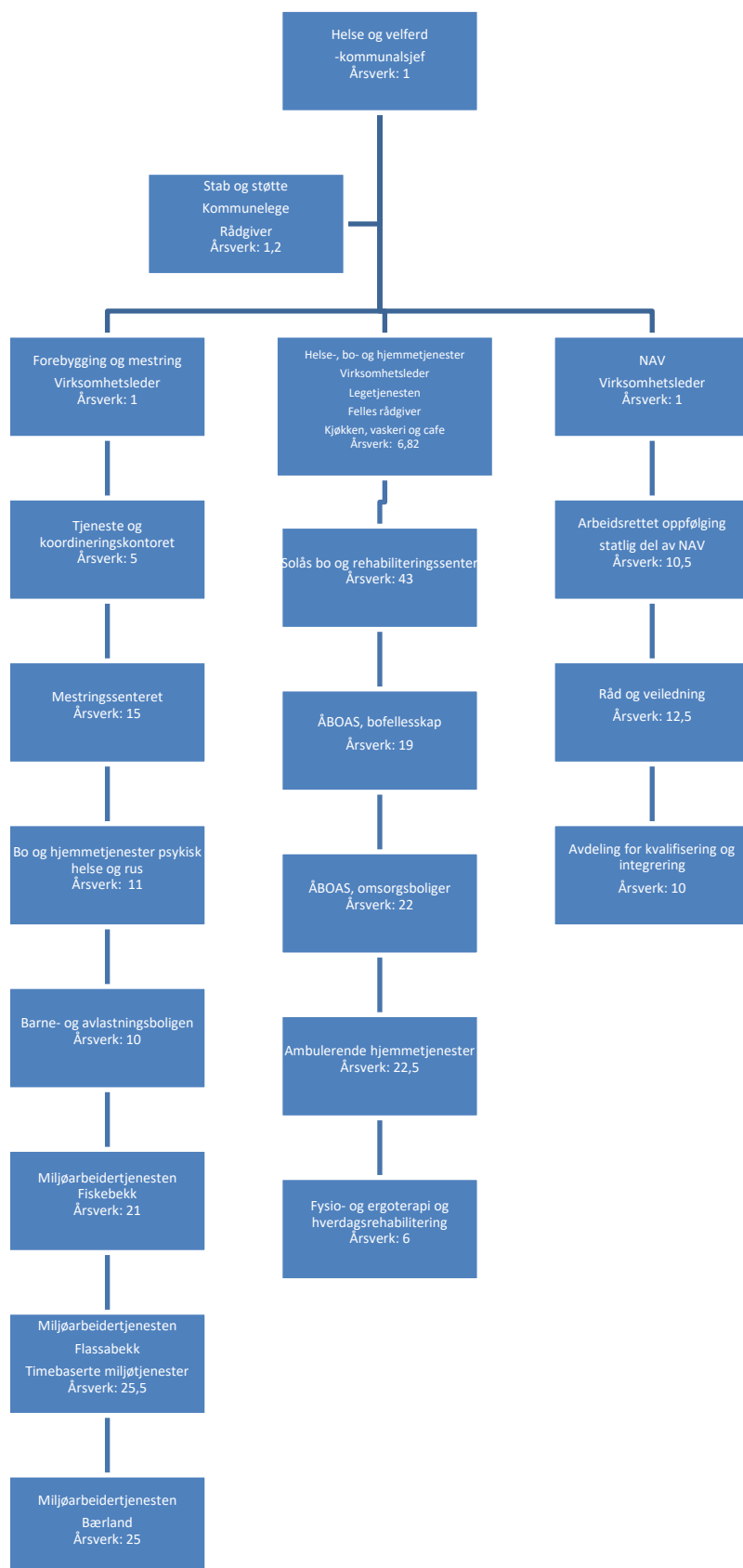
Noter til tabeller

1. Tett samarbeid med mål om økt tilrettelegging for at flere kan bli selvstendige i boligmarkedet. Det er størst utfordring med å skaffe boliger til mennesker med helseutfordringer knyttet til rus.
2. Antallet sosialhjelpsmottakere har ikke økt til tross for økt arbeidsledighet
3. NAV-kontoret jobber ut fra et måltall på minimum 14 i snitt pr. måned, men kvalifiseringsprogrammet er rettighetsbasert. Alle som oppfyller vilkårene, får det innvilget. Økningen skyldes tettere oppfølging av langtidsmottakere, med langsiktig mål om arbeid.
4. Støttekontakt-tjenesten har i perioder vært stoppet under pandemien.
5. Flere større vedtak ble avsluttet, og har derfor ført til en nedgang.
6. BPA registrert under barn og avlastning, gjelder alle BPA-ordninger uavhengig av alder der det er eksterne som leverer tjenesten.
7. Ble skilt ut som egen tjeneste i 2019.
8. Flere brukere har flyttet/endret tjensteavdeling.
9. Frisklivssentralen har i store deler av året vært stengt. Dette på grunn av pågående pandemien.
10. Nedgang skyldes i hovedsak pågående pandemi.
11. BPA som er registrert her er BPA ordninger der Gjesdal kommune er arbeidsgiver for assistentene.
12. Lav dekning første 3 kvartal av 2020. Skyldes naturlig variasjon og korona.
13. Lav utnyttelse av ø-hjelpstilbudet. Uklar årsak, henger trolig noe sammen med lav dekning på sykehjemmet.
14. Sterk reduksjon i betaling for utskrivningsklare pasienter.
15. Det er ventelister på heldøgn omsorgsbolig og bofelleskap. Det utfordrer oss ekstra med tanke på god gjennomstrømming og flyt mellom hjemmetjenester, heldøgns boliger ÅBOAS og sykehjemmet. Det jobbes godt tverrfaglig for å få til god plassering basert på brukers behov. Brukergruppen tilknyttet demens med utfordrende atferd er økende og ressurskrevende. Vi jobber godt med miljøtiltak for å sikre den individuelle oppfølgingen og har tett samarbeid med spesialisthelsetjenesten. Sykehjemmet har opprettet et kompetanseteam som aktivt jobber for de gode miljøtiltakene.
16. Dagtilbudet har på grunn av korona holdt stengt i deler av året, og hatt redusert kapasitet i perioden tilbudet har vært åpent.
17. Kafeen på ÅBOAS har i store deler av året vært stengt på grunn av korona.
18. 10-faktor undersøkelse er ikke gjennomført i 2020.

Årets gladnyhet!

Antallet sosialhjelpsmottakere har til tross for økt arbeidsledighet ikke steget.

Organisering

Nøkkeltall

Område innbyggere og brukere	Note	2017	2018	2019	2020
Fellestjenester Helse og velferd					
Venteliste vanskeligstilte/omsorgsboliger eksklusiv ÅBOAS.	1	2/5	7/3	2/2	0/2
NAV					
Antall mottakere av sosialhjelp totalt	2	362	348	311	295
Antall deltakere i kvalifiseringsprogram	3	11	17	21	22
Forebygging og mestring					
Barn og avlastningstjenester					
Støttekontakt/antall timer	4	22/89,5	38/123	44/144	43/130
Antall mottakere/timer tildelt omsorgslønn pr uke		13/93	11/91,5	9/88	12/100
Antall barn som får botilbud/avlastning i institusjon /timer pr uke	5	11/304	11/458	10/442	10/105
Antall brukere/timer BPA	6		10/519	13/735	14/790
Miljøtjenesten Flassabekken					
Antall plasser i varig tilrettelagt arbeid (VTA)		12	13	13	13
Antall timer og brukere praktisk bistand		1,5/1	7/3	7/3	7/3
Timer tildelt dagtilbud/ personer med utv.h.		58/4	44,5/2	44,5/2	100/4
Antall timer tilsyn og miljøarbeid/personer med utv.h.			662/8	664,4/8	649/7
Timebaserte miljøtjenester (TMT) timer/brukere.	7			112/14	129/17
Miljøtjenesten Fiskebekk					
Antall timer og brukere praktisk bistand		51/14	48/14	43/12	49/13
Timer tildelt dagtilbud/ personer med utv.h	8	315/12	335/15	360,05/16	286/13
Antall timer tilsyn og miljøarbeid/personer med utv.h.			751/31	641/15	636/16
Mestringsenteret					
Antall timer pr.uke helsehjelp/antall brukere			84/118	109/117	113/125
Antall rusavhengige i aktivitet/behandling/antall samlet		12/25/66	31/33/52	42/28/54	38/27/53
Antall rusavhengige under 25 år		12	12	14	10
Antall henvisninger friskliv	9	84	68	38*	X
Smiå – Antall kurs/unike deltakere			36/95	23/83	13/88
Bo- og hjemmetjenester psykisk helse og rus					
Antall timer pr.uke helsehjelp/antall brukere			187/21	172/28	152/33
Helse- Bo og Hjemmetjenester					
Fysioterapi/Ergoterapi					
Antall henviste Hverdagsrehabilitering / gjennomførte.	10	39/17	65/58	130/71	x/47
Antall saker Fysio/ergo og hverdagsrehabilitering			650	640	707
Hjemmetjeneste					
Brukere/ timer Hjemmesykepleie		119/471	110/386	127/450	121/419
Brukere/ timer Praktisk bistand		64/63	60/59	53/58	56/47
Antall timer/brukere BPA	11		76/5	104/6	103/4
Antall timer/brukere omsorgslønn			32/4	25/3	21/3
Sykehjem					
Utnyttelse av sykehjemssenger	12	81,2 %	88 %	90%	79%
Utnyttelse av Ø-hjelps tilbudet	13	91 %	70,1 %	81%	45%
Betaling utskrivningsklare pasienter antall døgn	14	308	297	88	23
Vedtak om sykehjemsplass/avslag korttid og lang tid før 01.07.17		71/1	x	x	x
Antall innvilgede/avslag korttid og rehabiliteringsopphold fra 01.07.17		50/1	127/3	163/4	165/3

Vedtak innvilget langtidsopphold/avslag fra 01.07.17.		3/0	14/0	10/0	18/1
Venteliste langtidsopphold Solås fra 01.07.17		0	0	0	0
Andel plasser i skjermet enhet for aldersdemente (inkl. ÅBOAS bofelleskap)		23	23	23	23
ÅBOAS omsorgsboliger					
Venteliste omsorgsboliger	15	x	3	2	3
Antall timer/brukere praktisk bistand		x	38/14	41/15	42/15
Antall timer/brukere hjemmesykepleie		x	466/18	481/18	530/17
ÅBOAS Bofelleskap + dagsenter					
Venteliste langtidsopphold bofelleskap ÅBOAS	15	3	5	4	7
Timer dagtilbud personer med demens	16	128	129	150	84
ÅBOAS kafé					
Omsetning Kafe	17	x	449 099	430 820	169 594
Besøkstall pr dag		x	47	47	Ikke tilgjengelig

Medarbeidere hele tjenesteområdet	Note	2017	2018	2019	2020
Antall stillinger		347	361	347	351
Antall årsverk		252	268	260	258
10-faktor – resultat/svarprosent	18	4,2/66	x	4,3/75	x

Økonomi og prioriteringer	Note	2017	2018	2019	2020
Netto utgifter (i hele 1.000 kr.)		218.818	232.252	220.836	222.823
Mindre forbruk/merforbruk (-)		1.468	3.680	4.698	-1 604
Disponible midler på fond		2.894	2.924	6 837	5 233
Ressurskrevende tjenester		16/46888/20	16/56482/	17/58	19/68978/
Antall brukere/Nettoutgifter/Tilskudd fra staten		130	26306	759/28498	33446

Måltall

Område innbyggere og brukere	Note	2018	2019	Mål 2020	2020
NAV					
Andel mottakere med sosialhjelp som hovedinntektskilde		48,6%	47,6%	< år 2019	43,4%
Andel unge (18-24 år) som har mottatt økonomisk sosialhjelp		8,2%	6,2%	< år 2019	5,3%
Forebygging og mestring					
Antall frisklivshenvisninger		68	38	95	X
Rus: antall brukere med tjenester mellom 18 og 24 år		12	14	12	10
Helse bo- og hjemmetjenester					
Antall deltagere Hverdagsrehabilitering		65	71	100	62

Område Medarbeidere hele tjenesteområdet	Note	2018	2019	Mål 2020	2020
Gjennomsnittlig stillingsstørrelse		72,5 %	75 %	75%	77,4%
Andel Heltid		40,1%	42,4 %	45%	43%
Nærvær/sykefravær		91,5/8,5 %	92,5/7,5 %	94/6	90,2/9,8

Ref.gr. er Hå, Time, Klepp, Strand og Eigersund

Kultur og samfunn

Hovedmål

God samfunnsutvikling for mennesker og miljø samt gjøre kommunen mer attraktiv gjennom konkret innsats i tjenesteområdet.

Strategier

- Smart Gjesdal som tankesett og arbeidsmåte videreutvikles
- Bli en lærende organisasjon gjennom lean og forbedringsarbeid
- God samfunnsutvikling for mennesker og miljø
- Helhetlig samfunns- og arealplanlegging
- Tekniske tjenester av tilfredsstillende kvalitet
- God drift og vedlikehold av anlegg og bygg til lavest mulig kostnad over tid
- Investeringer overlevert til rett tid og innenfor budsjettammer
- Et godt og variert kultur- og fritidstilbud
- Saksbehandling som imøtekommer den enkeltes ønsker/behov innenfor gjeldende rammer

Viktige vedtak 2020

- Det ble satt av midler i budsjettet til å delta i Dagsturhytteprosjektet
- Ledige lokaler og behovet for disse lokalene i den kommunale bygningsmasse kartlegges.
- Det ble besluttet å kartlegge alle aktuelle bygg for asbestforekomster
- Det ble besluttet å innføre større grad av automatisering og digitalisering av bygg og anlegg
- Revidert trafiksikkerhetsplan ble vedtatt
- Lokal forskrift om båndtvang ble vedtatt

Resultater 2020

- Veveriet ble offisielt åpnet den 12. februar. Hele 600 publikummere fikk med seg arrangementet som besto av mange ulike innslag fra forfattere, kunstnere, utøvere og lag og foreninger – alle med tilknytning til vår egen kommune.
- Biblioteket klargjorde alt det praktiske for innføring av meråpent bibliotek, men pga. korona ble oppstarten utsatt.
- I perioder med koronastengt etablerte biblioteket en "take away" løsning, slik at innbyggerne likevel fikk låne.
- Siden mange måtte bli hjemme i sommerferien ble det på kort tid produsert et omfattende ferietilbud for barn og ungdom i hele juli måned.
- Til tross for korona klarte biblioteket å gjennomføre hele 44 lesestunder i barnehagene og 30 skolebesøk hvor det blant annet ble gitt lesetips.
- Kulturavdelingen fikk tildelt om lag kr. 650 000 i skjønnsmidler til gjennomføring av forskningsprosjektet "Digitalt ungdomshus". Dette er samarbeid med NORCE. Prosjektet startet opp høsten 2020 og ferdigstilles i september 2021.
- Veveriet fikk kr. 250 000 i gave fra SR-bank. Denne ble utdelt på åpning av huset den 12. februar.
- Frivilligsentralen fikk kr. 37 500 i sponsor- og tilskuddsmidler.
- Frivilligsentralen bidro med frivillige til korona-test stasjonen på Klepp og koordinerte også frivillige til å hjelpe til med handling og andre oppgaver for de som tidlig ble satt i karantene.
- Kommunens 17. mai arrangementer ble gjennomført digitalt i tett samarbeid med Gjesdalbuen.
- Kommunen fikk asfaltert flere kommunale grusveier med koronamidler for å stimulere entreprenørbransjen.
- Kommunen ble tildelt kr. 650 000 av fylkesmannen til digitalisering for flomovervåkning .
- Automatiserte renovasjonsløsninger i Gjesdal, og omegn gjennom sensorikk.
- Opparbeiding av Kamphola GS og utsiktsområde.
- Nytt sand- og saltlager ble bygd i Kongsgata etter godt samarbeid med Sameiet Kongsgata.
- Utplassering av hytterrenovasjon med overflatekontainere.
- Rehabilitering av Myrhaugen og Bærland høydebasseng.
- Utskifting gatelys til ledlys er ferdig.
- Kulturavdelingen fikk BUFDIR-tilskudd til å videreføre ansettelse av fritidsveileder til 1/7 2021.
- Blink-festivalen ble gjennomført i en redusert versjon, og til gode tilbakemeldinger.
- Kommunen fikk tilskudd (5,7 mill.) til vedlikehold og rehabilitering av bygg og anlegg. Det aller meste av de prioriterte tiltakene ble ferdigstilt i 2020.

- Byggforvaltning sin administrasjon ble samlokalisert med Teknisk drift i Kongsgata 21.
- Det ble klippet klør og utbetalt skuddpremie for 89 rev som er en stor øke fra tidligere år.
- Etter flere år uten nye plansaker, er det fremmet forslag om flere private reguleringsplaner i 2020.
- Solås skole ferdigstilt og tatt i bruk .
- Fotballhall Åfk ferdigstilt.
- Ålgårdhallen ferdigstilt.
- Store fremskritt i Kodlidalen boligfelt, masseutskiftning og opparbeidelse av VVA og tomter.
- Gjesdal kirke rehabilitert.
- Oltedal skole rehabilitert.
- Dirdal kirke rehabilitert.
- FABULOS, fullskalatesting av autonome busser med over 1500 passasjerer.
- Mulighetsstudie Rettedalen 7.
- Mulighetsstudie svømmehall.

Noter til tabeller

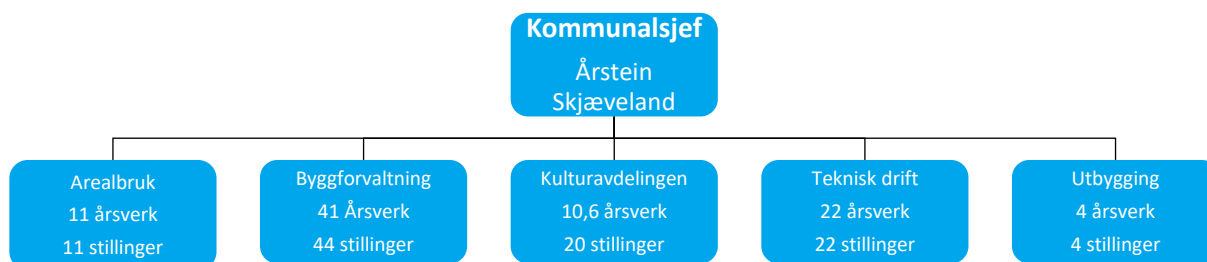
1. Antall arrangement ble sterkt redusert i 2020 pga. korona.
2. De nye retningslinjene krever at lag og foreninger kun sender en søknad per organisasjon (og ikke en søknad per aktivitet). Dette gir en reduksjon i antall søkere, men ikke i størrelsen på tilskudd. Vellag får kun uttelling for betalende husstander og ikke antall husstander, dette har gitt reduksjon i søkere.
3. Det er vanskelig å skille tallet besøkende på biblioteket fra besøkende til resten av huset. Vi ser etter løsninger for å få dette til, men for 2020 gjelder tallet besøknede totalt sett.
4. Netto driftsutgifter samlet for kultur og samfunn økte med ca 15 mill fra 2019 til 2020. Dette skyldes i hovedsak at husleieinntektene ble flyttet til boligkontoret. En del oppgaver ble utsatt i 2020, og stram økonomisk styring førte til et mindreforbruk på 188 000,- for hele tjenestområdet (selvkostområdene VAR er ikke medtatt).

Årets gladnyheter!

Veveriet ble offisielt åpnet den 12. februar 2020.

Solås skole ferdigstilt og tatt i bruk.

Organisering

Nøkkeltall

Område	Note	2017	2018	2019	2020
Innbyggere og brukere					
Km kommunale veier		96	111	111	113
Km gang- og sykkelveier		15	15	15,5	21
Andel av befolkningen tilknyttet kommunal vannforsyning (prosent)		91	92	92	92
Andel av befolkningen som har installert vannmåler (prosent)		33	32	32	32
Andel av befolkningen tilknyttet kommunal avløpstjeneste (prosent)		90	91	91	91
Saksbehandlingstid oppmålingssaker (fradeling av tomt)		51	52	52	55
Arealer kommunale bygg (m²)		72.552	72.497	75.041	
Kommunale regulerings-/bebyggelsesplaner		1	3	1	0
Private planer		3	0	2	3
Søknad om dispensasjon fra kommuneplanen fra LNF (mottatt)		15	20	21	20
Klagesaker etter Pbl.		11	11	4	3
Boliger tatt i bruk		95	30	37	23
Antall plasserte bygg		56	16	46	43
Antall meglerpakker solgt, Infoland		215	200	188	209
Antall søkere om produksjonstilskudd (vinter/sommer)		150/150	147	143	138
Konsesjonssaker (erwerb av fast eiendom)		5	2	6	7
Antall kulturarr. (gratis/med billettsalg)	1	58/7	53/6	/11	21/3*
Antall lag som har søkt kulturmidler	2	64	53	55	47
Antall frivillige/faste tilbud Frivilligsentralen		274/26	245/27	245/24	226/23
Bibliotek: Utlån		56.325	49.090	44.930	54.021
Bibliotek: Besøk	3	55.180	41.000	Ikke målt	68.966 (hele Veveriet)

Økonomi	Note	2017	2018	2019	2020
Netto driftsutgifter	4	64.329	64.201	65.686	80.648
Overført til neste år/merforbruk (-)	4	-989	-455	- 3 033	188
Disponibelt på fond	4	6 014	5 262	2 229	2 417
Samlede VAR-gebyrer målt i prosent av referansekommunene		96,8 %	98,3 %	91,3 %	93,5 %

Medarbeidere	Note	2017	2018	2019	2020
Årsverk		89,1	86,3	91,9	89,6
Sykefravær (prosent)		8,5 %	6,8 %	5,9 %	9,5 %
Antall ansatte på videreutdanning og kompetanseheving		3	5	0	0

Måltall

Område	Note	2018	2019	Mål 2020	2020
Innbyggere og brukere					
Saksbehandlingstid oppmålingssaker (fradeling av tomt)		52	52	60	55
Saksbehandlingstid byggesaker -søknad om tiltak uten ansvarsrett		16	12	21	12
Saksbehandlingstid byggesaker -søknad om rammetillatelse		43	35	40	28
Saksbehandlingstid søknad om godkjenning av plan for nydyrking (høringstid inkludert)		71	71	80	126
Saksbehandlingstid søknad om bygging av landbruksvei (høringstid inkludert)		73	73	80	141
Økonomi					
Samlede VAR-gebyrer målt i prosent av referansekommunene		98,3 %	91,3 %	100	93,5 %
Årsgebyr for vannforsyning i Gjesdal		2.420	2.510	2.510	2.670
Årsgebyr for avløpstjenesten i Gjesdal		2.580	3.008	3.008	3.175
Årsgebyr for renovasjonstjenesten i Gjesdal		2.180	2.180	2.180	2.400
Medarbeidere					
Sykefravær (prosent)		6,8 %	5,9 %	6 %	9,5 %

Ref.gr. er Hå, Time, Klepp, Strand og Eigersund.

Kommentarer til måltall

- Måltallene ble stort sett nådd for alle saker når det gjelder saksbehandlingstid, men med noe øke for nydyrking og landbruksveier. Økning i saksbehandlingstid skyldes flere forhold, men i hovedsak at enkelte saker har tatt lang tid og øker snittiden. Ny forskrift om dyrking av myr og saker til politisk behandling har hatt betydning, det samme har korona-situasjonen.
- VAR-gebyrene er noe lavere enn gjennomsnittet for referansekommunene. Dette skyldes særlig at Strand ligger svært høyt, og at Eigersund har økt gebyrene mye fra 2018 til 2020.
- Måltall for sykefravær er ikke nådd, og må i hovedsak knyttes til covid-19 situasjonen i store deler av 2020.

Foto: Geir Einarsen

Del 3 | Regnskap og obligatoriske oppstillinger

Regnskapsprinsipper

Regnskapet er avlagt i henhold til god kommunal regnskapsskikk, herunder kommunale regnskapsstandarter, (KRS), utgitt av forening for god kommunal regnskapsskikk, (GKRS).

Regnskapsprinsipper

Kommuneregnskapet er finansielt orientert, og skal vise alle økonomiske midler som er tilgjengelige i året, og anvendelsen av disse.

Regnskapet føres etter bruttoprinsippet. Det betyr at det ikke er gjort fradrag i inntekter for tilhørende utgifter og heller ikke fradrag i utgifter for tilhørende inntekter.

Inntekter og utgifter skal tidsmessig plasseres i det året som følger av anordningsprinsippet. Anordningsprinsippet betyr at alle kjente utgifter, utbetalinger, inntekter og innbetalinger i løpet av året som vedrører kommunens virksomhet skal fremgå av drifts- eller investeringsregnskapet i året, enten de er betalt eller ikke.

For lån er kun den delen av lånet som faktisk er brukt i løpet av året ført i investeringsregnskapet. Den delen av lånet som ikke er brukt, er registrert som memoriapost.

I den grad enkelte utgifter, utbetalinger, inntekter eller innbetalinger ikke kan fastsettes eksakt ved tidspunktet for regnskapsavleggelsen, registreres et anslått beløp i årsregnskapet.

Klassifisering av anleggsmidler og omløpsmidler

Eiendeler bestemt til varig eie eller bruk for kommunen er i balanseregnskapet klassifisert som anleggsmidler. Andre eiendeler er omløpsmidler. Fordringer knyttet til egen vare- og tjenesteproduksjon, samt markedsbaserte verdipapirer som inngår i en handelsportefølje er omløpsmidler.

Kommunen følger KRS (F) nr 4 avgrensningen mellom driftsregnskapet og investeringsregnskapet. Standarden har særlig betydning for skille mellom vedlikehold og påkostning i forhold til anleggsmidler. Utgifter som påløper for å opprettholde anleggsmiddelets kvalitetsnivå utgiftsføres i driftsregnskapet. Utgifter som betyr høyere standard på bygg og anlegg bokføres i investeringsregnskapet og øker verdien i balansen.

Tilskudd til investeringer føres brutto, og det gjøres således ikke fradrag for disse beløp ved aktivering og avskrivning av anleggsmiddelet.

Klassifisering av gjeld

Langsiktig gjeld er knyttet til formålene i kommunelovens § 50 med unntak av likviditetstrekkrettighet/ likviditetsslån jfr. kl § 50 nr 5. All annen gjeld er kortsiktig gjeld.

Utestående fordringer

Utestående fordringer er bokført til kostpris. Tap på utestående fordringer avskrives gjennom året. Fordringsmassen er gjennomgått og tap er utgiftsført.

Aksjer og andeler

Aksjer og andeler er oppført til anskaffelseskost. Dette gjelder ikke aksjer i Lyse as, som er bokført til andel av aksjekapital i selskapet.

Utlån

Utlån er oppført til anskaffelseskost. Unntak her er lån til Lyse as, som står bokført til kommunens andel av selskapets ansvarlige lån. Ekstraordinære innbetalinger på utlån vedr. startlån blir i tråd med regelverket nedbetalt med tilsvarende beløp.

Anleggsmidler

Anleggsmidler er vurdert til anskaffelseskost. Anleggsmidler med begrenset økonomisk levetid avskrives med like store årlige beløp over levetiden til anleggsmiddelet. Avskrivningene starter når anleggsmidler er anskaffet / tatt i bruk av virksomheten. Avskrivningsperiodene er i tråd med § 8 i forskrift om årsregnskap og årsberetning.

Selvkostberegninger

På de områder der selvkost er satt som den rettslige rammen for hva kommunen kan kreve av brukerbetalinger beregner kommunen selvkost med hjemmel fastsatt av Kommunal- og

regionaldepartementet 11.desember 2019 med hjemmel i lov 22.juni 2018 nr.83 om kommuner og fylkeskommuner (kommuneloven) § 15-1. Selvkostforskriften trådte i kraft 01.01.2020. Det føres fullstendige selvkostregnskap i internregnskapet. Hovedpostene er spesifisert i notene side 60.

For oppmålings- og byggesaksgebyrer er det brukt forenklete selvkostberegninger hvor indirekte kostnader, husleie og kapitalkostnader ikke er beregnet og regnskapsført.

Mva-plikt og mva-kompensasjon

Kommunen følger reglene i mva-loven for de tjenesteområdene som er omfattet av loven. For kommunens øvrige virksomhet krever kommunen mva-kompensasjon. Mottatt kompensasjon for betalt mva er finansiert av kommunen gjennom redusert statstilskudd i inntektssystemet.

Organisering av kommunens virksomhet

Det er to beslutningsnivåer i administrasjonen, rådmannen med stabsavdelinger og det utøvende nivået - tjenesteområdene. Organiseringen fremgår av årsmeldingen.

Den samlede virksomheten til kommunen er organisert innenfor ordinær organisasjon, med unntak av selskaper som fremgår av noteopplysningene for Aksjer og andeler.

Driftsregnskapet 2020

	Regnskap 2020	Reg. budsjett 2020	Oppr.budsjett 2020	Note
Økonomisk oversikt - drift				
Driftsinntekter				
1 Rammetilskudd	374 695 771	356 000 000	342 100 000	
2 Inntekts- og formuesskatt	324 379 223	324 700 000	342 400 000	
3 Eiendomsskatt	16 851 028	16 500 000	16 500 000	
4 Andre skatteinntekter	1 049 505	1 000 000	1 000 000	
5 Andre overføringer og tilskudd fra staten	27 173 328	26 726 000	30 026 000	
6 Overføringer og tilskudd fra andre	129 061 381	102 031 000	102 787 000	
7 Brukerbetalinger	27 218 647	28 131 000	31 261 000	
8 Salgs- og leieinntekter	74 353 616	71 932 000	71 855 000	
9 Sum driftsinntekter	974 782 499	927 020 000	937 929 000	
Driftsutgifter				
10 Lønnsutgifter	510 352 695	500 026 000	502 061 000	
11 Sosiale utgifter	124 114 117	123 899 000	130 462 000	
12 Kjøp av varer og tjenester	213 076 818	208 120 000	201 942 000	
13 Overføringer og tilskudd til andre	76 945 919	56 977 000	58 265 000	
14 Avskrivninger	54 332 300	47 060 000	47 060 000	10
15 Sum driftsutgifter	978 821 849	936 082 000	939 790 000	
16 Brutto driftsresultat	-4 039 351	-9 062 000	-1 861 000	
Finansinntekter				
17 Renteinntekter	12 111 460	9 570 000	8 330 000	
18 Utbytter	5 598 000	5 600 000	5 300 000	
19 Gevinster og tap på finansielle omløpsmidler	-13 200	0	0	
20 Renteutgifter	18 773 051	17 170 000	19 670 000	
21 Avdrag på lån	34 113 026	33 860 000	33 860 000	10
22 Netto finansutgifter	-35 189 817	-35 860 000	-39 900 000	
23 Motpost avskrivninger	54 332 300	47 000 000	47 000 000	
24 Netto driftsresultat	15 103 133	2 078 000	5 239 000	
Disp. eller dekning av netto driftsresultat:				
25 Overføring til investering	-9 100 000	-9 100 000	-9 100 000	
26 Netto avsetn. til eller bruk av bundne driftsfond	-1 586 856	2 014 000	2 014 000	
27 Netto avsetn. til eller bruk av disposisjonsfond	-5 041 756	5 008 000	1 847 000	
28 Bruk av tidligere års mindreforbruk	625 479	0	0	
28 Dekning av tidligere års merforbruk	0	0	0	
29 Sum disponeringer/dekning av netto dr.resultat	-15 103 133	-2 078 000	-5 239 000	
30 Fremført til inndekning i senere år (merforbruk)	0	0	0	

Regnskapet er gjort opp i balanse etter at det er avsatt i overkant av 5 mill til disposisjonsfond. Mange avdelinger/tjenester har budsjettet med netto utgifter knyttet til bemanningen (vikarer og refusjoner for vikarer er ikke budsjettet), og det er derfor noe avvik på postene 6 og 10. For budsjettavvik og disposisjoner i forbindelse med årsoppgjør, se side 52.

Bevilgningsoversikt - drift (regnskap)	Regnskap 2020	Reg. budsjett 2020	Oppr.budsjett 2020	Note
1 Rammetilskudd	374 695 771	356 000 000	342 100 000	
2 Inntekts- og formueskatt	324 379 223	324 700 000	342 400 000	
3 Eiendomsskatt	16 851 028	16 500 000	16 500 000	
4 Andre generelle driftsinntekter	28 222 833	27 726 000	31 026 000	
5 Sum generelle driftsinntekter	744 148 855	724 926 000	732 026 000	
6 Sum bevilgninger drift, oppsett § 5-4	693 855 905	686 928 000	686 827 000	
7 Avskrivninger	54 332 300	47 060 000	47 060 000	10
8 Sum netto driftsutgifter	748 188 205	733 988 000	733 887 000	
9 Brutto driftsresultat	-4 039 351	-9 062 000	-1 861 000	
10 Renteinntekter	12 111 460	9 570 000	8 330 000	
11 Utbytter	5 598 000	5 600 000	5 300 000	
12 Gevinster og tap på finansielle omløpsmidler	-13 200	0	0	
13 Renteutgifter	18 773 051	17 170 000	19 670 000	
14 Avdrag på lån	34 113 026	33 860 000	33 860 000	10
15 Netto finansutgifter	-35 189 817	-35 860 000	-39 900 000	
16 Motpost avskrivninger	54 332 300	47 000 000	47 000 000	
17 Netto driftsresultat	15 103 133	2 078 000	5 239 000	
Disponering eller dekning av netto driftsresultat				
18 Overføring til investering	-9 100 000	-9 100 000	-9 100 000	
19 Netto avsetn. til eller bruk av bundne driftsfond	-1 586 856	2 014 000	2 014 000	
20 Netto avsetn. til eller bruk av disposisjonsfond	-4 416 277	5 008 000	1 847 000	
21 Dekning av tidligere års merforbruk	0	0	0	
22 Sum disp./dekning av netto driftsresultat	-15 103 133	-2 078 000	-5 239 000	
23 Fremført til inndecking i senere år (merforbr)	0	0	0	

Bevilgningsoversikt drift - intern fordeling	Regnskap	Reg. budsjett	Oppr.budsjett	Note
tjenesteområdene og fellesposter	2020	2020	2020	
6 Sum bevilgninger drift, netto	693 855 905	686 928 000	686 827 000	
Fordelt som følger				
Lønns- og pensjonsreserve	2 363 000	1 640 000	8 000 000	
Flyktningsmidler	25 108 000	24 603 000	27 603 000	
Pensjonsoppgjør-premieavvik og premiefond	-9 703 000	-5 000 000	-3 000 000	
Justeringer fra gammelt skjema 1 B	-828 724	-7 825 000	-10 586 000	
Fellestjenester	22 425 000	22 425 000	33 639 000	
Oppvekst	335 814 400	335 814 400	330 877 000	
Kultur og samfunn	80 647 600	80 647 600	67 278 000	
Helse og velferd	222 823 000	222 823 000	221 216 000	
Idrett - ÅFK, Dirdalhallen og Ålgårdhallen	6 355 422	3 000 000	3 000 000	
Kirkelig fellestråd	8 851 208	8 800 000	8 800 000	
Totalt fordelt	693 855 906	686 928 000	686 827 000	

For avvik mellom budsjettet bevilgning pr tjenesteområde og endelig resultat, se tall og beskrivelse under hvert tjenesteområde i årsmeldingsdelen s 18-42.

Investeringsregnskapet 2020

	Regnskap	Reg. budsjett	Oppr.budsjett	Note
Bevilgningsoversikt - invest. (regnskap)				
1 Investeringer i varige driftsmidler	113 938 039	96 250 000	96 250 000	
2 Tilskudd til andres investeringer	2 377 326	0	0	
3 Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	1 680 351	1 800 000	1 800 000	
4 Utlån av egne midler	3 700 000	0	0	
5 Avdrag på lån	0	0	0	
6 Sum investeringsutgifter	121 695 716	98 050 000	98 050 000	
7 Kompensasjon for merverdiavgift	17 005 024	13 910 000	13 910 000	
8 Tilskudd fra andre	4 738 090	2 900 000	2 900 000	
9 Salg av varige driftsmidler	15 034 414	7 800 000	7 800 000	
10 Salg av finansielle anleggsmidler	0	0	0	
11 Utdeling fra selskaper	0	0	0	
12 Mottatte avdrag på utlån av egne midler	933 000	0	0	
13 Bruk av lån	64 000 000	64 000 000	64 000 000	
14 Sum investeringsinntekter	101 710 528	88 610 000	88 610 000	
15 Videreutlån	34 458 187	50 000 000	20 000 000	
16 Bruk av lån til videreutlån	34 456 857	50 000 000	20 000 000	
17 Avdrag på lån til videreutlån	11 675 467	10 000 000	10 000 000	
18 Mottatte avdrag på videreutlån	13 492 712	10 000 000	10 000 000	
19 Netto utgifter videreutlån	-1 815 915	0	0	
20 Overføring fra drift	9 100 000	9 100 000	9 100 000	
21 Netto avsetn. til eller bruk av bundne inv.fond	0	0	0	
22 Netto avsetn. til eller bruk av ubundet inv.fond	340 000	340 000	340 000	
23 Dekning av tidligere års udekket beløp	0	0	0	
24 Sum overføring fra drift og netto avsetninger	9 440 000	9 440 000	9 440 000	
25 Fremført til inndekning i senere år	8 729 273	0	0	

Kommentarer til bevilgningsoversikt investeringer

Det ble investert for over 23 mill mer enn budsjettet. Enkelte salgsinntekter var ikke budsjettet, ca 7 mill som er knyttet til salg av delfelt i Kodlidalen og salg av to kommunale boliger. Låneopptaket til investeringer på 64 mill ble i sin helhet brukt i 2020, og det står heller ikke igjen lånte midler fra tidligere år.

Det ble tatt opp 50 mill i startlån for videre utlån, og ca 34,5 mill ble utbetalt til innbyggere som fikk innvilget startlån. Flere fikk også innvilget lån, men pr 31.12.2020 var disse ikke utbetalt.

Det vises videre til ytterligere kommentarer til budsjettavvik på side 52.

Bevilgningsoversikt investeringer - fordelt pr investeringsprosjekt	Regnskap 2020	Reg. budsjett 2020	Oppr.budsjett 2020	Note
Sum poster 1-4 i bevilgningsoversikt	121 695 716	98 050 000	98 050 000	
Fordelt på følgende prosjekter:				
Investering i varige driftsmidler (1)				
Rettedalen 1 - Storahuset	793 503	800 000	800 000	
Påkostninger universell utforming	462 794	300 000	300 000	
Kapasitetsutvidelse og sikkerhet IKT	2 000 055	600 000	600 000	
IKT i skolene - kjøp av Chrome-book	2 616 911	1 500 000	1 500 000	
Ladestasjoner og EL-biler	0	2 300 000	2 300 000	
Digitaliseringsprosjekter	1 020 603	500 000	500 000	
Nykartlegging FKB - oppmåling	145 183	0	0	
Riving av gammelt klubbhus - Ålgård sentrum	0	0	1 000 000	
Ny bil Helse og velferd	439 000	0	0	
Lys Dirdal og Oltedal	0	1 000 000	1 000 000	
Ålgård skole - kartlegging vedlikehold	0	100 000	100 000	
Oltedal skole - påkostninger	6 957 972	1 500 000	0	
Utvidelse Solås skole	27 338 346	43 000 000	43 000 000	
Mulighetsstudie svømmehall	214 060	500 000	500 000	
Kjøp av kommunale boliger	2 122 475	7 000 000	7 000 000	
Mulighetsstudie utvidelse ÅBOAS-kvartalet	789 412	0	0	
Påkostninger - utleieboliger	70	0	0	
Omsorgsboliger Bærland	59 905	0	0	
IKT og velferdsteknologi Helse og velferd	0	1 500 000	1 500 000	
Sykkelparkering gammel brannstasjon	134 007	500 000	500 000	
Dirdal kirke - utbedringer	131 502	0	0	
Spillvannsledning under E39	6 275 720	2 000 000	0	
Nytt ventilkammer Bærlandsnuten	1 233 985	2 000 000	0	
Kartlegging sanering Kyrkjeveien	166 530	0	0	
Omlegging trykksoner Ålgård sentrum	81 672	0	0	
Oppgradering veier og bruer	1 655 936	-500 000	0	
Utskifting renovasjonsbiler	4 571 000	5 200 000	16 400 000	
Bil til dagsenter ÅBOAS	721 603	0	0	
Tiltak trafiksikkerhetsplan	655 654	300 000	300 000	
Adkomstvei Kodlidalen - tunnel	1 998 882	0	0	
Sanering og ombygging vann og avløp Fiskebekk	722 710	0	0	
Kjøp Fisketjørn - Madlandsfjellet	269 115	0	0	
Kodlidalen boligfelt - infrastruktur	19 669 538	0	0	
Veveriet - utstyr m.m	588 410	400 000	400 000	
Gjesdal kirke - påkostninger	5 516 737	3 500 000	3 000 000	
Dirdal kirkegård inkl parkeringsplass	413 358	0	0	
Utskifting VA-anlegg Strandveien	491 995	1 500 000	0	
Utstyr beredskapsplan	0	400 000	400 000	

Bevilgningsoversikt investeringer - fordelt pr invest prosjekt - fortsettelse	Regnskap 2020	Reg. budsjett 2020	Oppr.budsjett 2020	Note
Vannforsyning ny brannstasjon Kongsgata	2 125 282	1 000 000	0	
Solås bo- og rehab - fornyelse utstyr	627 289	0	0	
Digitalisering av byggttegninger	0	2 900 000	2 900 000	
Rassikringstiltak - Rishagen	1 236 707	-500 000	0	
Sanering overvannsledning Opstad	1 989 568	2 000 000	0	
Krambugata - kartlegging og sanering VA	0	-1 500 000	0	
Vannforsyning Midtfjell	111 571	200 000	0	
Ålgård kraftsstasjon - påkostninger	282 473	0	0	
Brannforebyggende tiltak	26 250	250 000	250 000	
Oltedal flerbrukshall	0	100 000	100 000	
Utvidelse parkering Limagarden	102 413	400 000	400 000	
Gjesdal idrettspark - grunnarbeider og parkeringsanlegg	3 914 054	7 500 000	3 500 000	
Barnehage Kodlidalen - utstyr	54 011	0	0	
IKT-utstyr- oppgradering barnehagene	243 170	0	0	
Fotballhall Gjesdal Idrettspark - ÅFK	11 244 230	8 000 000	8 000 000	
Toaletter Dirdal havn og Frafjord kai	24 556	0	0	
VVA anlegg overført + diverse fordelte kostnader	1 697 822	0	0	
Sum investeringer varige driftsmidler (1)	113 938 039	96 252 020	96 252 020	
Tilskudd til andres investeringer (2)				
Justeringsretter i forbindelse med overføring av VVA anlegg	2 377 326			
Sum tilskudd til andres investeringer (2)	2 377 326	0	0	
Investeringer i aksjer og andeler i andre selskaper (3)				
Lysefjorden utvikling AS	16 000			
KLP - egenkapitalinnskudd 2020	1 664 351	1 800 000	1 800 000	
Sum invest. i aksjer og andeler i andre selskaper (3)	1 680 351	1 800 000	1 800 000	
Utlån av egne midler (4)				
Veveriet AS	3 700 000			
Sum utlån av egne midler (4)	3 700 000	0	0	

Kommentarer til prosjektoversikten.

Det er til dels store avvik mellom budsjett pr prosjekt og regnskap pr prosjekt for 2020. Dette skyldes at fremdriften og realiseringen av det enkelte prosjekt ikke skjer samme år som midler bevilges. Det er ikke foretatt prosjektvis budsjettjusteringer for alle endringer i fremdrift. Samlet er det også brukt mer midler enn bevilget, og dette må dekkes inn i 2021, se kommentarer side 52.

Hovedoversikt balanse – eiendeler 2020

Oversikt - balanse	Regnskap 2020	Regnskap 2019	Note
EIENDELER			
A. Anleggsmidler	2 582 991 539	2 451 933 869	
I. Varige driftsmidler	1 456 440 482	1 417 848 402	4 og 10
1. Faste eiendommer og anlegg	1 428 462 475	1 394 827 192	
2. Utstyr, maskiner og transportmidler	27 978 007	23 021 210	
II. Finansielle anleggsmidler	207 216 162	181 778 902	
1. Aksjer og andeler	45 530 338	43 849 987	5
2. Obligasjoner	0	0	
3. Utlån	161 685 824	137 928 915	6
III. Immaterielle eiendeler	0	0	
IV. Pensjonsmidler	919 334 895	852 306 565	11
B. Omløpsmidler	291 784 856	330 821 431	1
I. Bankinnskudd og kontanter	105 476 411	118 693 821	7
II. Finansielle omløpsmidler	96 527 871	116 016 850	7
1. Aksjer og andeler	17 544 474	22 263 250	7
2. Obligasjoner	78 983 397	93 753 600	7
3. Sertifikater	0	0	
4. Derivater	0	0	
III. Kortsiktige fordringer	89 780 574	96 110 760	
1. Kundefordringer	80 784 293	80 797 065	
2. Andre kortsiktige fordringer	0	0	
3. Premieavvik	8 996 281	15 313 695	11
Sum eiendeler	2 874 776 396	2 782 755 300	

Kommentarer til hovedposter i balansen

Anleggs og omløpsmidler

Samlede anleggsmidler har økt med ca 130 mill. Over halvparten av dette kommer av økning i pensjonsmidler. Varige driftsmidler har økt med ca 40 mill, og er knyttet til investeringer utført gjennom året minus avskrivninger. Utlån har økt med ca 24 mill, i hovedsak gjennom økning i startlån.

Sum omløpsmidler er redusert med i underkant av 40 mill. Bankinnskudd og kontanter er redusert med 13 mill, finansielle omløpsmidler med nesten 20 mill.

Egenkapital og gjeld

Egenkapitalen er styrket med nærmere 130 mill, og kapitalkonto har økt tilsvarende. Disposisjonsfondet er styrket med 4 mill. Langsiktig gjeld ekskl. pensjonsforpliktelse økte med ca 70 mill, hvorav en betydelig del gjelder lån til videreutlån. Ubrukte lånemidler er startlån som pr 31.12.2020 ikke var utbetalt.

Hovedoversikt balanse – egenkapital og gjeld

EGENKAPITAL OG GJELD	Regnskap 2020	Regnskap 2019	Note
C. Egenkapital	818 607 754	690 071 385	
I. Egenkapital drift	110 809 323	105 736 190	
1. Disposisjonsfond	95 883 401	91 889 649	
2. Bundne driftsfond	14 925 922	13 339 066	13
3. Merforbruk i driftsregnskapet	0	0	
4. Mindreforbruk i driftsregnskapet	0	507 475	
II. Egenkapital investering	50 023 593	59 092 866	
1. Ubundet investeringsfond	58 548 681	58 888 681	
2. Bundne investeringsfond	204 185	204 185	13
3. Udekket beløp i investeringsregnskapet	-8 729 273	0	
III. Annen egenkapital	657 774 838	525 242 329	
1. Kapitalkonto	658 254 072	525 721 563	2
2. Prinsippendringer som påvirker arbeidskapitalen drift	-479 234	-479 234	
3. Prinsippendringer som påvirker arbeidskapitalen investering	0	0	
D. Langsiktig gjeld	1 940 938 563	1 926 870 258	
I. Lån	1 034 161 288	965 949 781	
1. Gjeld til kredittinstitusjoner	844 161 288	775 949 781	9
2. Obligasjonslån	0	0	
3. Sertifikatlån	190 000 000	190 000 000	9
II. Pensjonsforpliktelse	906 777 275	960 920 477	11
E. Kortsiktig gjeld	115 230 079	165 813 657	1
I. Kortsiktig gjeld	115 230 079	165 813 657	1
1. Leverandørgjeld	15 602 270	0	
2. Likviditetslån	0	0	
3. Derivater	0	0	
4. Annen kortsiktig gjeld	99 627 809	165 813 657	
5. Premieavvik	0	0	
Sum egenkapital og gjeld	2 874 776 396	2 782 755 300	
F. Memoriakonti	0	0	
I. Ubrukte lånemidler	-16 200 918	-657 775	
II. Andre memoriakonti	-2 783 107	-1 246 181	
III. Motkonto for memoriakontiene	-18 984 024	-1 903 956	

Samlet budsjettavvik og årsavslutningsdisposisjoner (§ 5-9)	Regnskap 2020	Note
Driftsregnskap		
1. Netto driftsresultat	15 103 132,74	
2. Sum budsjettdisposisjoner	5 678 855,84	
3. Årets budsjettavvik (mer- eller mindreforbruk før strykninger)	9 424 276,90	
7. Strykning av bruk av disposisjonsfond	5 008 000,00	
8. Mer- eller mindreforbruk etter strykninger	4 416 276,90	
11. Bruk av mindreforbruk etter strykninger for dekning av tidl. års merforbruk	- 625 479,03	
12. Avsetning av mindreforbruk etter strykninger til disposisjonsfond	5 041 755,93	
13. Fremført til inndekning i senere år (merforbruk).	-	
Investeringsregnskap		
1. Sum investeringsutgifter, investeringsinntekter og netto utgifter videreutlån	18 169 272,99	
2. Sum budsjettdisposisjoner	- 9 440 000,00	
3. Årets budsjettavvik (udekket eller udisponert beløp før strykninger)	8 729 272,99	
10. Fremført til inndekning i senere år (udekket beløp)	8 729 272,99	

Kommentarer til budsjettavvik 2020

Driftsregnskapet.

Det ble budsjettet med et samlet driftsresultat på 2,1 mill, mens endelig regnskap endte på 15,1 mill for 2020. I stedet for å bruke ca 7 mill av oppsparte midler slik det var lagt opp til i budsjettet, ble det avsatt ca 6 mill til disposisjonsfond og bundne fond. Hovedårsaken til dette er knyttet til merinntekter gjennom ekstra rammetilskudd, samtidig som kostnadsveksten ble betydelig lavere enn forventet. Særlig gjaldt dette postene for lønn og pensjon.

Tjenesteområdene gikk samlet sett i balanse, etter at en del stillinger ble holdt vakante siste del av året. Det ble gitt ekstra tilskudd i henhold til vedtak knyttet til utbyggingen av ny flerbrukshall på Ålgård, dette dekket økte kvaliteter i gulvet, solcelleanlegg, varmepumpe og ekstra kostnader knyttet til arbeidet med ny turnhall i Gjesdalhallen. Samlet avvik på posten «tilskudd til idrett» ble til slutt 3,5 mill.

Investeringsregnskapet.

Netto avvik ble til slutt på 8,7 mill i merforbruk. Dette må dekkes inn i 2021, og det foreslås at det dekkes med ubundne investeringsfond avsatt fra tidligere år. Grunnen til avviket kan oppsummeres som følger:

Utlån Veveriet (ikke budsjettet)	3,7 mill
Tilskudd til andres investeringer (ikke budsjettet)	2,4 mill
Merforbruk diverse avsluttede prosjekter	2,6 mill

Enkelte prosjekter hadde også i 2020 et underforbruk, og restmidler fra disse ble brukt til å dekke opp enkelte andre prosjekter med overforbruk. Summen som er nevnt her representerer netto merforbruk for prosjektene Oltedal skole (påkostninger), Gjesdal kirke (påkostninger) og diverse grunnarbeid/opparbeidelse av uteområdene ved de nye hallene i Gjesdal idrettspark.

Obligatoriske noteoppstillinger

Note 1 Endring i arbeidskapital					
Kapittel	Balansen		31.12.2020	01.01.2020	Endring
2.1	Omløpsmidler		291 784 856,19	329 891 431,09	
2.3	Kortsiktig gjeld		115 230 078,86	165 813 656,53	
Endring arbeidskapital balansen			176 554 777,33	164 077 774,56	12 477 002,77
Endring memoriakonto for ubrukte lånemidler					- 15 543 143,02
Sum endring for avstemming mot drifts- og investeringsregnskapet					- 3 066 140,25
Driftsregnskapet 2020		Investeringsregnskapet 2020			
Art	Beløp	Art	Beløp		
600-895,920	974 782 498,83	600-905	36 777 527,79		
010-480,520	924 489 549,44	010-480	116 315 364,58		
900-909	17 709 460,32	910-929	112 882 568,73		
500-511	52 899 276,97	510-529	51 514 004,93		
Sum/differanse	15 103 132,74		- 18 169 272,99		- 3 066 140,25
Avstemming mellom regnskapsdelene/differanse					- 0,00

Note 2 Kapitalkonto		
	Debet	Kredit
Inngående balanse		525 721 562,89
Salg av utstyr, fast eiendom og anlegg	0,00	
Nedskrivning av utstyr, fast eiendom og anlegg	310 018,34	
Avskrivning av utstyr, fast eiendom og anlegg	54 332 300,00	
Aktivering av utstyr, fast eiendom og anlegg		93 234 398,40
Oppskrivning av utstyr, fast eiendom og anlegg		
Salg av aksjer og andeler	0,00	
Nedskrivning av aksjer og andeler	0,00	
Oppskrivning av aksjer og andeler (KLP)		
Kjøp av aksjer og andeler		1 680 351,00
Økning pensjonsmidler	0,00	121 171 532,00
Økning pensjonsforpliktelse		
Avdrag på utlån (mottatte avdrag)	9 633 785,75	
Nedskrivning på utlån	3 884 426,00	
Utlån		38 208 121,48
Bruk av midler fra eksterne lån	98 456 856,98	
Avdrag på eksterne lån		44 855 493,00
Urealisert valutatap		
Urealisert valutagevinst		
Utgående balanse	658 254 071,70	
Summer	824 871 458,77	824 871 458,77

Note 4 Varige driftsmidler

Konto	Avskårår	IB	Aktivert	Avskrevet	Salg	UB
opp/nedskr						
Tekniske anlegg	20	5 688 068	282 473	- 1 507 671	-	4 462 870
Parkeringsplasser m.m	20	746 573	-	- 98 091	-	648 482
Brannbiler	20	77 210	-	-	-	77 210
Boliger	40	118 048 388	2 122 475	- 3 658 986	- 49 768	116 462 108
Skoler, barnehager	40	440 805 633	34 510 377	- 17 220 635	-	458 095 375
Veger, ledningsnett	40	569 223 738	40 857 227	- 15 689 347	-	594 391 619
Forretnings-, adm.bygg	50	72 326 744	1 282 546	- 2 227 815	-	71 381 475
Institusjoner	50	156 567 780	1 437 726	- 4 556 261	-	153 449 245
Brannstasjoner	50	19 479 095	-	- 424 372	-	19 054 723
VAR-sektoren før 2003	24	11 863 963	-	- 1 424 596	-	10 439 367
Edbutstyr	5	5 916 096	6 194 663	- 3 824 245	-	8 286 514
Transportmidler	10	12 179 896	5 731 603	- 2 691 398	- 260 250	14 959 851
Maskiner og verktøy	10	406 885	-	- 48 585	-	358 300
Inventar og utstyr	10	4 518 332	815 307	- 960 298	-	4 373 341
Sum		1 417 848 402	93 234 398	- 54 332 300	- 310 018	1 456 440 482

Note 5 Aksjer og andeler i varig eie

Selskapets navn	Henvisning balansen	Eierandel i selskapet	Eventuell markeds- verdi	Balanseført verdi 31.12.2020	Balanseført verdi 01.01.2020
Allservice AS				15 000	15 000
Veveriet AS		25 %		128 750	128 750
Lyse energi AS		0,93 %		9 416 000	9 416 000
Pro service		16,67 %		850 000	850 000
Ryfylkeforbindelsen AS		12,50 %		30 000	30 000
Egenkapitalinnskudd KLP fellesordningen				15 495 840	14 092 299
Egenkapitalinnskudd KLP sykepleierne		Andel ansatte		4 372 708	4 111 898
Kapitalinnskudd Rogaland revisjon IKS		Andel folketall		101 500	101 500
Kapitalinnskudd brannvesenet Sør-Rogaland IKS		3,74 %		116 820	116 820
Kapitalinnskudd IVAR IKS		3,46 %		14 970 720	14 970 720
Kulinarisk institutt AS				17 000	17 000
Lysefjorden Utvikling AS				16 000	
Sum				45 530 338	43 849 987

Note 6 Utlån

Utlånt til	Utestående 31.12.	Utestående 01.01.	Tap på hovedstol	Tap på løpte renter mv.	Samlet tap
Utlån finansiert med innlån					
Boligsosiale formål (startlån)	107 718 208	85 304 452	0	0	0
Lån Ålgård kirke	33 310 320	34 758 600	0	0	0
Sum lånefinansierte utlån	141 028 528	120 063 052	0	0	0
Utlån finansiert med egne midler					
Ansvarlig lån Lyse	16 794 000	17 727 000	0	0	0
Veveriet AS	3 700 000	0	0	0	0
Sosiallån	163 297	138 862	0	0	0
Sum egenfinansierte utlån	20 657 297	17 865 862	0	0	0
Sum	161 685 824	137 928 915	0	0	0

Note 7 Markedsbaserte finansielle omløpsmidler og derivater

Markedsbaserte finansielle omløpsmidler

Aktivklasse	Finansforvaltnings- reglement	Anskaffelses- kost	Balanseført verdi 31.12.	Balanseført verdi 01.01.	Resultatført verdiendring
Rentepapirer	Kap 3, 4 og 5	49 000 000	52 703 205	45 437 744	2 627 844
Aksjefond	Kap 3, 4 og 5	7 000 000	8 308 874	8 166 846	142 028
Obligasjoner					
- bankobligasjoner	Kap 3, 4 og 4	17 000 000	17 346 100	17 379 800	-33 700
- industriobligasjoner	Kap 3, 4 og 5	62 189 179	61 637 150	76 373 800	-1 235 300
		135 189 179	139 995 328	147 358 189	1 500 872

Note 8 Rentesikring

Renteutgiftene på kommunens lånegjeld sikres i samsvar med gjeldende reglement for finans- og gjeldsforv.

Rentebytteavtaler

Swap nr	Lån	Volum (mill.)	Løper fra dato	Løper til dato	Betaler	Mottar	Formål med sikringen	Finans- reglementet
1	1	70	jan. 14	jan. 22	3,36 %	3M nibor	Kontanstrømsikring	kap 2 og 6
2	2	100	feb. 19	feb.24	1,87 %	3M nibor	Kontanstrømsikring	kap 2 og 6
3	3	100	mar. 20	mar.25	1,30 %	3M nibor	Kontanstrømsikring	kap 2 og 6

Note 9 Langsiktig gjeld				
Lånesaldo 31.12.2020	Kommune- kassen	Konsolidert årsregnskap	Gj.snittlig løpetid (år)	Gj.snittlig rente
Lån til egne investeringer	880 964 750		0	1,23 %
Lån til andres investeringer	33 310 320		0	0,88 %
Lån til innfrielse av kausjoner	0		0	0,00 %
Lån til videreutlån	119 886 218		0	0,82 %
Sum bokført langsiktig gjeld	1 034 161 288			
<i>Herav finansielle leieavtaler</i>	<i>0</i>			
Lån som forfaller i 2021	290 020 852			
Herav lån som må refinansieres	290 000 000			
	Langs.gjeld	Gj.sn.		
	31.12.2020	rente		
Langsiktig gjeld med fast rente :	270 000 000	2,02 %		
Langsiktig gjeld med flytende rente :	764 161 288	0,88 %		

Note 10 Avdrag på lån	
Varige driftsmidler	Inngående balanse
Kontoart: 2249981 EDB-UTSTYR	5 916 096,12
Kontoart: 2249982 TRANSPORTMIDLER	12 179 896,49
Kontoart: 2249983 MASKINER, VERKTØY	406 884,72
Kontoart: 2249984 INVENTAR, UTSTYR	4 518 332,31
Kontoart: 2279981 TEKNISKE ANLEGG	5 688 068,28
Kontoart: 2279982 PARKERINGSPLASSER, TRAFIKKL	746 572,86
Kontoart: 2279983 BRANNBILER	77 210,00
Kontoart: 2279984 BOLIGER	118 048 387,59
Kontoart: 2279985 SKOLER, BARNEH., IDRETTSHALL	440 805 632,69
Kontoart: 2279986 VEGER, LEDNINGSNET	569 223 738,30
Kontoart: 2279987 FORRETNINGSB., LAGERBYGG, AD	72 326 744,14
Kontoart: 2279988 ALDERSHJEM, INSTITUSJONER, K	156 567 780,05
Kontoart: 2279989 BRANNSTASJONER	19 479 095,41
Kontoart: 2279990 SELVKOST VAR-SEKTOREN	11 863 963,00
T O T A L T	1 417 848 401,96
IB Total gjeld kap 243:245, 247:248	885 836 376,00
Avskrivninger 2020	54 332 300,00
Beregning minimumsavdrag	33 945 468,12
Betalte avdrag drift	34 113 026,00
Betalte avdrag investering	11 675 467,00
- Betalte avdrag startlån og andre utlån	- 11 675 467,00
Betalte avdrag 2020	34 113 026,00
Beregnet minimumsavdrag	33 945 468,12
Betalte avdrag 2020	- 34 113 026,00
Differanse beregnet-betalte avdrag	- 167 557,88

Note 11 Pensjonsforpliktelser

Generelt om pensjonsordningene i kommunen

Kommunen har kollektive pensjonsordninger i Kommunal Landspensjonskasse (KLP) og Statens pensjonskasse (SPK) som sikrer ytelsesbasert pensjon for de ansatte.

Pensjonsordningen omfatter alders-, uføre-, ektefelle-, barnepensjon samt AFP/tidligpensjon og sikrer alders- og uførepensjon med samlet pensjonsnivå på 66% sammen med folketrygden. Pensjonene samordnes med utbetaling fra NAV.

Premiefond

Premiefondet er et fond for tilbakeført premie og overskudd. Eventuelle midler på premiefondet kan bare brukes til fremtidig premiebetaling. Premiefondet fremgår ikke av kommuneregnskapet, men bruk av fondet reduserer faktisk betalte pensjonspremier.

	2020	2019
Innestående på premiefond 01.01.	24 305 982	25 335 500
Tilført premiefondet i løpet av året	8 147 199	7 612 160
Bruk av premiefondet i løpet av året	6 444 827	8 641 678
Innestående på premiefond 31.12.	26 008 354	24 305 982

Regnskapsføring av pensjon

Etter § 3-5 og § 3-6 i årsregnskapsforskriften skal driftsregnskapet belastes med pensjonskostnader som er beregnet ut fra langsiktige forutsetninger om avkastning, lønnsvekst og G-regulering. Pensjonskostnadene beregnes på en annen måte enn pensjonspremien som betales til pensjonsordningen, og det vil derfor normalt være forskjell mellom disse to størrelsene. Forskjellen mellom betalt pensjonspremie og beregnet pensjonskostnad betegnes premieavik, og skal inntekts- eller utgiftsføres i driftsregnskapet. Premieaviket tilbakeføres igjen neste år.

Dersom kommunen har endret amortiseringsperiode i regnskapsåret, skal virkningen av denne endringen opplyses om dersom den er vesentlig for å vurdere økonomisk utvikling og stilling.

Regnskapsføringen av pensjon innebærer et unntak fra de grunnleggende prinsippene for kommuneregnskapet om at alle kjente utgifter og inntekter i året skal tas med i årsregnskapet for vedkommende år (kl § 14-6, 2. ledd nr c). Regnskapsføringen av premieavik og amortisering av premieavik har hatt innvirkning på netto driftsresultat i 2020 ved at regnskapsførte pensjonsutgifter er kr. 3 674 107,- lavere enn faktisk betalte pensjonspremier.

Bestemmelsene innbærer også at beregnede pensjonsmidler og pensjonsforpliktelser er oppført i balansen som henholdsvis anleggsmidler og langsiktig gjeld.

Økonomiske forutsetninger for beregning av pensjonskostnaden	KLP	SPK	Andre
Forventet avkastning pensjonsmidler	4,00 %	3,50 %	
Diskonteringsrente	3,50 %	3,50 %	
Forventet årlig lønnsvekst	2,48 %	2,48 %	
Forventet årlig G- og pensjonsregulering	2,48 %	2,48 %	

Note 11 Pensjonsforpliktelser			
- fortsettelse			
Pensjonskostnad og premieavvik		2020	2019
	Årets pensjonsopptjening, nåverdi	50 663 052	50 700 457
	Rentekostnad av påløpt pensjonsforpliktelse	30 796 933	36 472 281
	Forventet avkastning på pensjonsmidlene	-34 146 398	-35 131 807
	Adminstrasjonskostnad	2 905 590	2 879 954
A	Beregnet netto pensjonskostnad (inkl. adm)	50 219 177	54 920 885
B	Forfalt pensjonspremie (inkl. adm.kostnader)	58 103 735	68 342 178
C	Årets premieavvik (B-A)	7 884 558	13 421 293
Pensjonsutgifter i drifts- og investeringsregnskapet		2020	2019
B	Forfalt pensjonspremie (inkl. adm.kostnader)	58 103 735	68 342 178
C	Årets premieavvik	-7 884 558	-13 421 293
D	Amortisering av tidligere års premieavvik	13 421 293	6 904 890
E	Brutto pensjonsutgift etter premieavvik og amortisering (SUM B:D)	63 640 470	61 825 775
F	Pensjonstrekk ansatte	9 210 842	8 706 970
	Årets regnskapsførte pensjonsutgift (E-F)	54 429 628	53 118 805
		3 674 107	
Akkumulert premieavvik		2020	2019
	Sum gjenstående premieavvik tidligere år (pr. 01.01.)	13 421 293	6 904 890
	Årets premieavvik	7 884 558	13 421 293
	Sum amortisert premieavvik dette året	-13 421 293	-6 904 890
	Akkumulert premieavvik pr. 31.12	7 884 558	13 421 293
	Arbeidsgiveravgift av akkumulert premieavvik	1 111 723	1 892 402
	Sum akkumulert premieavvik inkl. arb.g.avgift	8 996 281	15 313 695
Pensjonsmidler og pensjonsforpliktelser		2020	2019
	Netto pensjonsforpliktelser pr. 01.01.	95 191 859	97 511 638
	Årets premieavvik	-7 884 558	-13 421 293
	Estimataavvik (ført direkte mot egenkapitalen)	-75 385 226	-41 583 772
	Virkningen av planendringer (ført direkte mot egenkapitalen)	-22 927 877	25 842 700
	Netto pensjonsforpliktelser pr. 31.12.	-11 005 802	95 191 859
	<i>Herav:</i>		
	Brutto pensjonsforpliktelse	908 329 093	947 498 425
	Pensjonsmidler	919 334 895	852 306 565
	Arbeidsgiveravgift av netto pensjonsforpliktelse	-1 551 818	13 422 052

Note 12 Kommunens garantiansvar		
Garantiansvar totalt pr låntaker:		
	2019	2020
Ivar IKS	9 346 635	143 519 406
Brannvesenet Sør-Rogaland IKS	90 000	90 000
Fiskebekk Barnehage BA	4 355 732	4 060 283
Ålgård Fotballklubb	17 205 860	15 976 870
Dirdalhallen AS	12 757 530	8 410 700
Veveriet AS	35 000 000	32 697 350
Ålgårdhallen AS	42 000 000	42 000 000
Totalt	120 755 757	246 754 609

Note 13 Bundne fond

Bundne driftsfond

Navn	01.01.2020	Avsetning	Bruk	31.12.2020
Overskudd selvkost renovasjon	468 222		- 468 222	-
Overskudd selvkost slam	137 822	110 079		247 901
				-
Diverse prosjekter opplæring	3 530 488	484 536	- 258 912	3 756 112
Gavekonto pleie og omsorg	198 501		- 4 338	194 163
Overskudd seminar	10 059			10 059
Helse og sosial	169 144	2 530		171 674
Psykiatrimidler	99 000			99 000
Transport tjeneste	91 933			91 933
Personlig assistent	276 810			276 810
Rusforebygging	573			573
Boligsosialt arbeid	47 543			47 543
Andre miljøfond	673 043			673 043
Dirdalvassdraget	401 354	22 185		423 539
Frafjordvassdrag	320 484	2 401		322 885
Frafjord kalkingsanlegg	517 552	5 348		522 900
Viltfond	299 381	2 243		301 623
Frafjordheiane	320 000			320 000
Frafjordelva stiftelsesfond	947 542	10 976		958 518
Jærvassdraget	276 651			276 651
Kultur	526 500	300 000	- 9 550	816 950
Museumsnemda fonds	2 933 152	21 974	- 75 000	2 880 127
Frivillighetssentral	40 000	25 000	- 20 000	45 000
SLT-midler kultur	15 422			15 422
Etterplanting/leplanting	26 771			26 771
Omsorg	846 463			846 463
Mat/turpenger barnehage	65 229	127 994	- 65 229	127 994
Tiltaksmidler 2017-2021		1 675 000		1 675 000
Vedlikehold Ålgård gamle kirke		500 000		500 000
Parkslirekne		200 000		200 000
Avsetning tap etableringslån	99 429			99 429
Sum bundne driftsfond	13 339 066	3 490 266	- 901 251	15 928 081

Bundne investeringsfond

Navn	01.01.2020	Avsetning	Bruk	31.12.2020
Sentraladm	30 000			30 000
Tursti langs Edlandsvatnet	117 000			117 000
Bundne fond teknisk	57 185			57 185
Sum bundne investeringsfond	204 185			204 185

Note 14 Selvkostområder			
Selvkost vann	Regnskap 2020	Budsjett 2020	Regnskap 2019
Direkte driftsutgifter	10 290 998	10 490 000	10 557 005
Indirekte kostnader	589 813	500 000	589 343
Kalkulatorisk rente	1 311 662	1 700 000	2 051 491
Kalkulatoriske avskrivninger	3 722 976	3 500 000	3 474 501
Sum kostnader	15 915 449	16 190 000	16 672 340
Brukerbetaling	-16 339 410	-16 190 000	-15 310 180
Overskudd/underskudd (-)	423 961	0	-1 362 160
Årets finansierungsgrad	103 %	100 %	92 %
Fremførbart underskudd	-2 042 252		-2 466 213
Selvkost avløp	Regnskap 2020	Budsjett 2020	Regnskap 2019
Direkte driftsutgifter	12 850 275	12 207 000	12 261 217
Indirekte kostnader	593 759	500 000	570 748
Kalkulatorisk rente	1 122 904	1 400 000	1 679 386
Kalkulatoriske avskrivninger	3 284 110	3 200 000	2 975 639
Sum kostnader	17 851 048	17 307 000	17 486 990
Brukerbetaling	-17 399 935	-17 307 000	-16 560 936
Overskudd/underskudd (-)	-451 113	0	-926 054
Årets finansierungsgrad	97 %	100 %	95 %
Fremførbart underskudd	-4 807 593		-4 356 480
Selvkost renovasjon	Regnskap 2020	Budsjett 2020	Regnskap 2019
Direkte driftsutgifter	12 036 854	10 040 000	10 710 638
Indirekte kostnader	671 004	600 000	687 396
Kalkulatorisk rente	213 881	100 000	310 661
Kalkulatoriske avskrivninger	1 252 295	1 000 000	802 503
Sum kostnader	14 174 034	11 740 000	12 511 198
Brukerbetaling	-11 848 684	-11 740 000	-10 671 404
Overskudd/underskudd (-)	-2 325 350	0	-1 839 794
Årets finansierungsgrad	84 %	100 %	85 %
Fremførbart underskudd	-1 857 129		468 221
Selvkost slam	Regnskap 2020	Budsjett 2020	Regnskap 2019
Direkte driftsutgifter	332 696	430 000	345 733
Indirekte kostnader	19 813	18 000	20 520
Kalkulatorisk rente	-2 662	0	-2 084
Kalkulatoriske avskrivninger	0		0
Sum kostnader	349 847	448 000	364 169
Brukerbetaling	-459 926	-448 000	-452 302
Overskudd/underskudd (-)	110 079	0	88 133
Årets finansierungsgrad	131 %		124 %
Akkumulert overskudd (fond)	247 901		137 822
Selvkost feiing	Regnskap 2020	Budsjett 2020	Regnskap 2019
Direkte driftsutgifter	953 677	855 000	702 704
Indirekte kostnader	127 653	145 000	142 451
Kalkulatorisk rente	612	0	2 920
Kalkulatoriske avskrivninger			
Sum kostnader	1 081 942	1 000 000	848 075
Brukerbetaling	-1 062 341	-1 000 000	-958 079
Overskudd/underskudd (-)	-19 601	0	110 004
Årets finansierungsgrad	98 %	100 %	113 %
Fremførbart underskudd	-54 165		-34 564

Kommentarerer selvkostområdene VAR (note 14 forrige side)

Brukerbetalningene for alle områdene samlet ble 3,16 mill høyere i 2020 målt mot 2019. Av hovedområdene (vann, avløp og renovasjon) endte vann med et mindreforbruk, mens de to andre hadde et merforbruk på tilsammen 2,8 mill. Kostnader knyttet til renovasjonen økte betydelig, i hovedsak knyttet til høyere deponiavgifter hos IVAR. Samlet sett har de tre hovedområdene et fremførbart underskudd på 8,7 mill (vann, avløp og renovasjon), dette økte med ca 2,35 mill i løpet av 2020.

Note 16 Ytelser til ledende personer

Ytelser til ledende personer	Lønn og annen godtgjørelse	Godtgjørelse for andre verv	Tilleggs-godtgjørelse	Natural- ytelser
Rådmann	1 120 000	0	0	0
Ordfører	987 997	2 600	0	0
Rådmann				
Fast lønn Knut Underbakke (jan-aug)	746 667			
Fast lønn Jone Haarr (sept - des)	373 333			
Ordfører Frode Fjeldsbø				
Fast lønn Frode Fjeldsbø	987 997			
Bedriftsforsamlingen Lyse	2 600			

Note 17 Godtgjørelse til revisor

Kommunens revisor er Rogaland Revisjon IKS

Godtgjørelse til revisor	Kommune- kassen
Regnskapsrevisjon	381 840
Forvaltningsrevisjon	278 400
Rådgivningstjenster	1 440
Samlet godtgjørelse	661 680

Note 20 Regnskapsoppstillinger - avfallsvirksomheten

Renovasjon - husholdningsavfall

Lønnskostnader	2 420 412
Sykelønnsrefusjon	-366 061
Sosiale utgifter	640 507
Sum lønn og sosiale utgifter	2 694 858
Driftsutgifter - direktekostnader	9 360 162
Indirekte kostnader	671 004
Avskrivninger	1 252 295
Kalk. Renter	213 881
Sum utgifter	11 497 342
Inntekter internsalg	-2 625
Refusjon fra fylkeskommuner	-15 540
Avgiftspliktig gebyr	-11 848 684
Bruk av fond	-468 222
Sum inntekter	-12 335 071
Sum utgifter inkl lønnskostnader	14 192 200
Sum inntekter	-12 335 071
Regnskapsmessig merforbruk	1 857 129
Overskuddsfond renovasjon	
IB	468 222
Bruk 2020	-468 222
UB	0
Memoria underskudd selvkost renovasjon	
IB	0
Underskudd 2020	1 857 129
UB	1 857 129
Renovasjon næringsavfall	
Lønn og sosiale utgifter	977 802
Driftsutgifter	664 868
Sum utgifter	1 642 670
Avgiftspliktig gebyr	-1 521 539
Sum inntekter	-1 521 539
Sum utgifter	1 642 670
Sum inntekter	-1 521 539
Underskudd	121 131

Diverse andre noter og forklaringer

Anskaffelse og anvendelse av midler

	Regnskap	Reg. budsjett	Oppr.budsjet	Regnskap
Anskaffelse og anvendelse av midler	2020	2020	2020	2019
Anskaffelse av midler				
Inntekter driftsdel (kontoklasse 1)	974 756 999	927 020 000	937 929 000	944 780 956
Inntekter investeringsdel (kontoklasse 0)	36 777 528	24 610 000	24 610 000	45 998 772
Innbetalinger ved eksterne finanstransaksjoner	130 617 529	139 170 000	107 630 000	146 576 283
Sum anskaffelse av midler	1 142 152 056	1 090 800 000	1 070 169 000	1 137 356 011
Anvendelse av midler				
Utgifter driftsdel (kontoklasse 1)	924 439 615	889 022 000	892 730 000	898 589 946
Utgifter investeringsdel (kontoklasse 0)	116 315 365	96 250 000	96 250 000	163 770 918
Utbetaling ved eksterne finanstransaksjoner	104 463 216	112 830 000	85 330 000	96 030 868
Sum anvendelse av midler	1 145 218 196	1 098 102 000	1 074 310 000	1 158 391 731
Anskaffelse - anvendelse av midler	-3 066 140	-7 302 000	-4 141 000	-21 035 721
Endring i ubrukte lånemidler	15 543 143	0	0	-15 096 120
Endring i regnskapspr. som påvirker AK Drift	0	0	0	0
Endring i regnskapspr. som påvirker AK Inv.	0	0	0	0
Endring i arbeidskapital	12 477 003	-7 302 000	-4 141 000	-36 131 841
Avsetninger og bruk av avsetninger				
Avsetninger	8 307 278	0	0	46 544 636
Bruk av avsetninger	2 644 145	7 362 000	4 201 000	58 710 602
Til avsetning senere år	8 729 273	0	0	8 869 755
Netto avsetninger	-3 066 140	-7 362 000	-4 201 000	-21 035 721
Int. overføringer og fordelinger				
Interne inntekter mv	63 432 300	56 100 000	56 100 000	82 941 446
Interne utgifter mv	63 432 300	56 160 000	56 160 000	82 941 446
Netto interne overføringer	0	-60 000	-60 000	0

Finans- og gjeldsrapport pr 31.12.2020

Målsettinger og overordnede strategier.

Finans- og gjeldsforvaltningen har som hovedmål å drive en aktiv og forsvarlig praksis når det gjelder plasseringer av midler utenom hovedbankavtale og håndtere låneporteføljen ut fra ulike typer risiko. Over tid er målsettingen med denne forvaltningen å bidra til best mulig tjenester til innbyggerne til lavest mulig netto finanskostnader (lånekostnader – avkastning på innskudd og plasseringer).

1. Forvaltningen av kortsiktige og langsiktige finansielle aktiva pr 31.12.2020

Sammensetning, verdi og avkastning pr 31.12.2020				
	Beholdning	Andel	Avkastning	Avkastningsreferanse hele året
Aksjefond	8 308 874	4,32 %	1,74 %	12,90 % MSCI World - NOK
Obligasjoner	78 983 397	41,05 %	2,20 %	0,66 % 3 mnd Nibor NOK
Obligasjonsfond	52 463 977	27,27 %	6,30 %	0,66 % 3 mnd Nibor NOK
Bankinnskudd	52 634 919	27,36 %	1,16 %	0,66 % 3 mnd Nibor NOK
Totalt	192 391 166	100,00 %		

- Andelen aksjefond er noe lavere enn 31.12.2019. Avkastningen i 2020 ble vesentlig lavere enn indeksen, da kommunens aksjefond er sammensatt av verdiaksjer. Denne type aksjer hadde en vesentlig lavere avkastning enn vekstaksjer i 2020. Samlet endte porteføljen med en liten positiv avkastning på 1,74 %.
- Nesten 70 % av samlede finansielle aktiva er obligasjoner/obligasjonsfond, i hovedsak rentepapirer med relativt kort tid til forfall. Avkastningen var god i 2020, på tross av kursfall for enkelte obligasjoner. Høyrentefondet Heimdal Høyrente bidrog mest til den gode avkastningen.
- Bankinnskudd utgjør til sammen i underkant av 30 %, og alle midlene har vært plassert gjennom hovedbankavtalen til flytende rente, 0,5 % over referanserenten 3 mnd Nibor.
- Endringer siden 31.12.2019: Andel bankinnskudd er redusert, og obligasjonsfond har økt.
- I sum: Ordinær god avkastning i et turbulent år. Enkeltobligasjoner hadde en markant kursfall i forbindelse med covid-19 utbruddet, men tok seg inn igjen frem mot årsskifte. Løpende rente på obligasjoner/obligasjonsfond var relativt høy, og dette bidrog samlet til netto avkastning også i 2020.

2. Gjeldsforvaltningen

Nøkkeltall lånegjeld - i hele tusen, antall og prosentandeler		Vedtatte	
Hovedtall	rammer	01.01.2020	31.12.2020
Brutto lånegjeld		965 950	1 034 161
Netto renteutsatt balanse		268 469	207 826
Antall lån		39	41
Gjennomsnittlig rente alle lån		2,35 %	1,12 %
Gjennomsnittlig flytende rente		2,23 %	0,88 %
Pengemarkedsrente		1,85 %	0,49 %
Differanse egne vilkår og pengemarked		0,38 %	0,39 %
Renterisiko			
Fastrentelån inkl rentebytter (forfall lenger enn 12 mnd)		170 000	270 000
Fastrentelån inkl rentebytter i % av total gjeld		17,60 %	26,11 %
Gjennomsnittlig rentebinding (hele år)	Maks 5 år	1,07	0,79
Lengste rentebindingstid (i hele år)	Maks 10 år	3,2	10
Refinansieringsrisiko lån			
Del refinansiering innen 12 mnd		25,88 %	28,04 %
Størrelse refinansiering innen 12 mnd		250 000	290 000

- Lånegjelden har økt med ca 68 mill. En vesentlig del skyldes høyt startlån.
- Gjennomsnittlig rente alle ble redusert fra 2,35 % til 1,12 %. Lån til flytende rente er betydelig redusert og har gitt reduserte samlede lånekostnader.
- Andelen fastrente målt mot total gjeld har økt.
- Av totalt lån på 1 034 mill er 290 mill sertifikatlån som må refinansieres innen 12 mnd.

3.Stresstest

Aktiva/Passiva	Balanse %	Balanse i hele 1000 01.01.2020	Balanse i hele 1000 31.12.2020	Endrings- parameter	Beregnet tap i hele 1000 01.01.2020	Beregnet tap i hele 1000 31.12.2020
Gjeld med flytende rente	82,4 %	795 950	764 161	-1 %	-7 960	-7 642
Gjeld med fast rente (mer enn 1 år)	17,6 %	170 000	270 000			
Samlet brutto gjeld	100,0 %	965 950	1 034 161		-7 960	-7 642
Kapital i VAR - knyttet til gebyrer	35,11 %	166 370	194 058	1 %	1 664	1 941
Rentekompensasjon fra Husbanken	9,05 %	54 934	50 000	1 %	549	500
Utlån Lyse	3,04 %	17 727	16 794	1 %	177	168
Utlån Startlån	19,49 %	75 421	107 718	1 %	754	1 077
Bankinnskudd	9,52 %	77 468	52 635	1 %	775	526
Pengemarkedsfond	0,00 %	0	0	1 %	0	0
Obligasjonsfond/obligasjoner	23,78 %	133 829	131 447	1 %	1 338	1 314
Samlet utlån, innskudd	100,00 %	525 749	552 653		5 257	5 527
Aksjefond	100,00 %	13 834	8 309	-20 %	-2 767	-1 662
Sum langsiktige aktiva - aksjefond		13 834	8 309		-2 767	-1 662
Mulig kostnadsøkning/tap vil utgjøre					-5 469	-3 777

- Samlet risiko i porteføljen pr 31.12.2020 vurderes som relativt lav, målt opp mot samlede driftsinntekter på ca 975 mill.
- Nesten halvparten av mulig kostnadsøkning/verditap knyttes til aksjefond, som er en del av kommunens langsiktige midler. Det betyr at kommunen ikke trenger å selge aksjefond dersom markedet går kraftig ned.
- Obligasjonsfond og obligasjoner har kursverdier som svinger, og disse vil svinge i takt med svingninger i finansmarkedene. Strategien i forhold til enkeltobligasjoner er å kjøpe sikre papirer med lav gjenstående tid til forfall. Ca 50 mill av obligasjonene/obligasjonsfond er knyttet til langsiktige midler i balansen.
- Oppsummert for 2020: Lånegjelden har økt, men stresstesten viser mulig kostnadsøkning/tap på et lavere nivå enn ved forrige årsskifte. Nytt reglement for finans- og gjeldsforvaltningen ble vedtatt i juni 2018, og forvaltningen gjennom 2020 har vært i tråd med dette.

Betrakninger pr april 2021 – finansforvaltning i en langvarig pandemi

Etter et betydelig fall i nesten alle markedsbaserte papirer våren 2020, har verdiene kommet tilbake og stabilisert seg. Kredittmarginene er relativt lave, og det er en gryende optimisme mot at pandemien skal avta utover i 2021. Det er store usikkerhetsfaktorer knyttet til hvordan den langvarige pandemien vil slå ut i realøkonomien i form av høy arbeidsledighet og lav økonomisk vekst. Gjesdal kommune har ikke endret strategi, men legger opp til å fortsatt være aktive, særlig inn mot høyrentemarkedet. Lokale aktører på nord-Jæren figurerer høyt på listene over gode fond å plassere midler i. Våren 2021 har Gjesdal kommune plassert midler i Kraft Høyrente og Heimdal Høyrente, begge lokalt forvaltede fond.

Ålgård 12.04.2021

Pål Larsson
kommunedirektør

Bjarte Madland
økonomisjef

Revisjonsberetning

Revisor: Dato:
Therese S. Bjørkeland 12.04.2021

Til kommunestyret i Gjesdal Kommune

Kopi:
Kontrollutvalget
Kommunedirektør

UAVHENGIG REVISORS BERETNING

Uttalelse om revisjonen av årsregnskapet

Konklusjon

Vi har revidert Gjesdal Kommunes årsregnskap som viser et netto driftsresultat på kr 15 103 133 kr og et regnskapsmessig mer/mindreforbruk på kr 0.

Årsregnskapet består av balanse per 31. desember 2020, bevilgningsoversikter drift og investering, økonomisk oversikt drift og oversikt over samlet budsjettavvik og årsoppgjørdisposisjoner for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening er det medfølgende årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir i det alt vesentlige en dekkende fremstilling av den finansielle stillingen til Gjesdal Kommune per 31. desember 2020, og av resultatet for regnskapsåret som ble avsluttet per denne datoen i samsvar med lov, forskrift og god kommunal regnskapsskikk i Norge.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god kommunal revisjonsskikk i Norge, herunder de internasjonale revisjonsstandardene (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet i *Revisors oppgaver og plikter ved revisjon av årsregnskapet*. Vi er uavhengige av kommunen slik det kreves i lov og forskrift, og har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Øvrig informasjon

Kommunedirektøren er ansvarlig for øvrig informasjon. Øvrig informasjon består av årsmeldingen, men inkluderer ikke årsregnskapet og revisjonsberetningen.

Vår uttalelse om revisjonen av årsregnskapet dekker ikke øvrig informasjon, og vi attesterer ikke den øvrige informasjonen. Vi henviser for øvrig til avsnittet «Konklusjon om årsberetningen» og «Uttalelse om redegjørelse for vesentlige budsjettavvik» under uttalelse om øvrige lovmessige krav.

Adresse: Organisasjonsnr.: Telefon: Epost:
Lagårdsveien 78, 4010 Stavanger 887 052 832 40 00 52 00 post@rogaland-revisjon.no

hentet er signert med kvalifisert elektronisk signatur. Dette sikrer dokumentet og dets vedlegg mot endring etter signering.

Verif
SIGN
475.26

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese øvrig informasjon med det formål å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom øvrig informasjon og årsregnskapet, kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen, eller hvorvidt den tilsynelatende inneholder vesentlig feilinformasjon. Dersom vi hadde konkludert med at den øvrige informasjonen inneholder vesentlig feilinformasjon er vi pålagt å rapportere det. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Kommunedirektørens ansvar for regnskapet

Kommunedirektøren er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet i samsvar med lov og forskrifter, herunder for at det gir en dekkende fremstilling i samsvar med lov, forskrift og god kommunal regnskapsskikk i Norge. Kommunedirektøren er også ansvarlig for slik intern kontroll som anses nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål med revisjonen er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med lov, forskrift og god kommunal revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon blir vurdert som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke økonomiske beslutninger som brukerne foretar basert på årsregnskapet.

Som del av en revisjon i samsvar med lov, forskrift og god kommunal revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, utøver vi profesjonelt skjønn og utviser profesjonell skepsis gjennom hele revisjonen. I tillegg:

- identifiserer og anslår vi risikoen for vesentlig feilinformasjon i årsregnskapet, enten det skyldes misligheter eller utilsiktede feil. Vi utformer og gjennomfører revisjonshandlinger for å håndtere slike risikoer, og innhenter revisjonsbevis som er tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon. Risikoen for at vesentlig feilinformasjon som følge av misligheter ikke blir avdekket, er høyere enn for feilinformasjon som skyldes utilsiktede feil, siden misligheter kan innebære samarbeid, forfalskning, bevisste utelatelser, uriktige fremstillinger eller overstyring av intern kontroll.
- opparbeider vi oss en forståelse av den interne kontroll som er relevant for revisjonen, for å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av kommunens interne kontroll.
- evaluerer vi om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimatene og tilhørende noteopplysninger utarbeidet av kommunedirektøren er rimelige.
- evaluerer vi den samlede presentasjonen, strukturen og innholdet i årsregnskapet, inkludert tilleggsopplysningene, og hvorvidt årsregnskapet gir uttrykk for de

underliggende transaksjonene og hendelsene på en måte som gir en dekkende fremstilling.

Vi kommuniserer med kontrollutvalget og kommunedirektøren blant annet om det planlagte omfanget av revisjonen og til hvilken tid revisjonsarbeidet skal utføres. Vi utveksler også informasjon om forhold av betydning som vi har avdekket i løpet av revisjonen, herunder om eventuelle svakheter av betydning i den interne kontrollen.

Uttalelse om øvrige lovmessige krav

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av kommunens regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringsskikk i Norge.

Konklusjon om årsberetningen

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at årsberetningen inneholder de opplysningene som lov og forskrift krever og at opplysningene om økonomi i årsberetningen stemmer overens med årsregnskapet.

Uttalelse om redegjørelse for vesentlige budsjettavvik

Vi har utført et attestasjonsoppdrag som skal gi moderat sikkerhet, i forbindelse med Gjesdalkommunes redegjørelse for vesentlige budsjettavvik, enten det skyldes beløpsmessige avvik eller avvik fra kommunestyrets premisser for bruken av bevilgningene.

Konklusjon

Basert på de utførte handlingene og innhentede bevis er vi ikke blitt kjent med forhold som gir grunn til å tro at årsberetningen ikke gir dekkende opplysninger om vesentlige budsjettavvik.

Det henvises til <https://www.nkrf.no/revisjonsberetninger> som inneholder en beskrivelse av revisors oppgaver og plikter.

Stavanger, 12.04.2021
Rogaland Revisjon IKS

Elektronisk signert
Rune Haukaas
Revisjonsdirektør/
Statsautorisert revisor/jurist

Side 3 av 3

kumentet er signert med PAdES-formatet (PDF Advanced Electronic Signatures) av Signicat. Dette sikrer dokumentet og dets vedlegg mot endringer etter signering.

